

Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis

L 11

Izdevums
latviešu valodā

Tiesību akti

62. gadagājums

2019. gada 14. janvāris

Saturs

I *Leģislatīvi akti*

REGULAS

- ★ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/2 (2018. gada 11. decembris), ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1008/2008 par kopīgiem noteikumiem gaisa pārvadājumu pakalpojumu sniegšanai Kopienā 1

DIREKTĪVAS

- ★ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/1 (2018. gada 11. decembris) par apstākļu nodrošināšanu nolūkā dot dalībvalstu konkurences iestādēm iespēju efektīvāk izpildīt konkurences noteikumus un par iekšējā tirgus pienācīgas darbības nodrošināšanu ⁽¹⁾ 3

Labojumi

- ★ Labojums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2019/26 (2019. gada 8. janvāris), ar ko attiecībā uz Apvienotās Karalistes izstāšanos no Savienības papildina Savienības tipa apstiprināšanas tiesību aktus (OV L 8 I, 10.1.2019.) 34

⁽¹⁾ Dokuments attiecas uz EEZ.

LV

Tiesību akti, kuru virsraksti ir gaišajā drukā, attiecas uz kārtējiem jautājumiem lauksaimniecības jomā un parasti ir spēkā tikai ierobežotu laika posmu.

Visu citu tiesību aktu virsraksti ir tumšajā drukā, un pirms tiem ir zvaigznīte.

I

(Leģislatīvi akti)

REGULAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2019/2

(2018. gada 11. decembris),

ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1008/2008 par kopīgiem noteikumiem gaisa pārvadājumu pakalpojumu sniegšanai Kopienā

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 100. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

- (1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1008/2008 ⁽³⁾ ietverti noteikumi, kas atļauj slēgt nolīgumus par trešās valstīs reģistrētu gaisa kuģu nomāšanu, jo īpaši nolīgumus par nomāšanu ar apkalpi.
- (2) Minētie nolīgumi ir atļauti ārkārtas apstākļos, piemēram, ja Savienības tirgū trūkst piemērotu gaisa kuģu. To darbības laiks būtu stingri jāierobežo un būtu jānodrošina atbilstība drošības standartiem, kas ir līdzvērtīgi Savienības un valstu tiesību aktos paredzētajiem noteikumiem par drošību.
- (3) Gaisa transporta nolīgums ⁽⁴⁾ starp Eiropas Kopieni un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Amerikas Savienotajām Valstīm, no otras puses, (GTN) tika parakstīts 2007. gada 25. aprīlī un pēc tam tika grozīts ar 2010. gada 24. jūnija protokolu. GTN atspoguļo tā pušu apņemšanos īstenot kopīgu mērķi – turpināt likvidēt šķēršļus tirgus pieejamībai, lai dotu pēc iespējas lielāku labumu patērētājiem, aviokompānijām, darbaspekam un sabiedrībai abās Atlantijas okeāna pusēs.
- (4) GTN paredz atvērtu režīmu gaisa kuģu nomāšanai ar apkalpi starp tā pusēm. Attiecīgie noteikumi, kas ietverti GTN 10. pantā, ļauj slēgt nolīgumus par nomāšanu ar apkalpi starptautiskajos gaisa pārvadājumos ar noteikumu, ka visām šādu nolīgumu pusēm ir atbilstīgas pilnvaras un ka tās atbilst normatīvajos aktos paredzētajiem nosacījumiem, kādus GTN puses parasti piemēro.
- (5) Situācijas attīstība un iepriekšējās diskusijas ar GTN izveidotajā apvienotajā komitejā liecina, ka GTN puses gūtu labumu no īpaša nolīguma par nomāšanu ar apkalpi, kurā būtu precizēti attiecīgie GTN noteikumi.

⁽¹⁾ OVC 345, 13.10.2017., 126. lpp.⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2018. gada 29. novembra nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta) un Padomes 2018. gada 6. decembra lēmums.⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1008/2008 (2008. gada 24. septembris) par kopīgiem noteikumiem gaisa pārvadājumu pakalpojumu sniegšanai Kopienā (OV L 293, 31.10.2008., 3. lpp.).⁽⁴⁾ OVL 134, 25.5.2007., 4. lpp.

- (6) Šāds nolīgums par nomāšanu ar apkalpi ietvertu esošo laika ierobežojumu mazināšanu, tāpēc tas ietekmētu Regulu (EK) Nr. 1008/2008, kurā paredzēti laika ierobežojumi gadījumos, kad Savienības pārvadātāji nomā gaisa kuģus ar apkalpi no trešo valstu pārvadātājiem.
- (7) Tāpēc Regula (EK) Nr. 1008/2008 ir jāgroza, lai ļautu mazināt laika ierobežojumus gaisa kuģu nomāšanai ar apkalpi, par ko jāvienojas starptautiskos nolīgumos, kurus Savienība slēdz ar trešām valstīm.
- (8) Ņemot vērā to, ka Komisija pašreiz pārskata Regulu (EK) Nr. 1008/2008, tostarp tās noteikumus par gaisa kuģu nomāšanu ar apkalpi un to iespējamo ietekmi uz darba ņēmējiem un patērētājiem, un to, ka minētais Komisijas pārskats varētu būt par pamatu Regulas (EK) Nr. 1008/2008 vispārējai pārskatīšanai, šī regula ir paredzēta tikai tam, lai Regulu (EK) Nr. 1008/2008 saskaņotu ar attiecīgajām starptautiskajām saistībām. Starptautiskajā nolīgumā par gaisa kuģu nomāšanu ar apkalpi būtu jāiekļauj abu pušu savstarpējās tiesības un pienākumi, un tas būtu jābalsta uz spēkā esošu gaisa transporta nolīgumu.
- (9) Tāpēc būtu attiecīgi jāgroza Regula (EK) Nr. 1008/2008,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Regulas (EK) Nr. 1008/2008 13. panta 3. punkta b) apakšpunkta ievadfrāzi aizstāj ar šādu:

“ja vien Savienības parakstītā starptautiskā nolīgumā par gaisa kuģu nomāšanu ar apkalpi, kas ir balstīts uz gaisa transporta nolīgumu, kura puse ir Savienība un kurš tika parakstīts pirms 2008. gada 1. janvāra, nav paredzēts citādi, ir izpildīts viens no šādiem nosacījumiem.”.

2. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Strasbūrā, 2018. gada 11. decembrī

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
A. TAJANI

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
J. BOGNER-STRAUSS

DIREKTĪVAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA (ES) 2019/1

(2018. gada 11. decembris)

par apstākļu nodrošināšanu nolūkā dot dalībvalstu konkurences iestādēm iespēju efektīvāk izpildīt konkurences noteikumus un par iekšējā tirgus pienācīgas darbības nodrošināšanu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 103. un 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

- (1) Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 101. un 102. pants ir sabiedriskās kārtības normas, un tās būtu efektīvi jāpiemēro visā Savienībā, lai nodrošinātu, ka iekšējā tirgū netiek kropļota konkurence. Efektīva LESD 101. un 102. panta izpilde ir nepieciešama, lai panāktu, ka tirgos Savienībā valda godīgāka konkurence un tie kļūst atvērtāki, tajos uzņēmumi konkurē, balstoties uz to objektīvajām spējām, un nerada šķēršļus ieiešanai tirgū, un tādējādi tie var vairogt labklājību un radīt darbvietas. Šāda izpilde aizsargā patērētājus un uzņēmumus, kas darbojas iekšējā tirgū, pret tādu darījumdarbības praksi, kuras rezultātā preču un pakalpojumu cenas tiek mākslīgi uzturētas augstā līmenī, un palielina tiem novatorisku preču un pakalpojumu izvēles iespējas.
- (2) Ievērojot Padomes Regulu (EK) Nr. 1/2003 ⁽³⁾, LESD 101. un 102. panta publiski tiesisko izpildi paralēli Komisijai nodrošina dalībvalstu valsts konkurences iestādes (VKI). VKI un Komisija kopā veido tīklu, kurā publiskās iestādes cieši sadarbojas Savienības konkurences noteikumu piemērošanā ("Eiropas Konkurences tīkls").
- (3) Regulas (EK) Nr. 1/2003 3. panta 1. punktā VKI un valstu tiesām ir noteikts pienākums piemērot LESD 101. un 102. pantu nolīgumiem, uzņēmumu apvienību lēmumiem, saskaņotām darbībām vai dominējoša stāvokļa ļaunprātīgai izmantošanai, kas var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm. Praksē vairākums VKI valsts konkurences tiesību aktus piemēro paralēli LESD 101. un 102. pantam. Tāpēc šī direktīva, kuras mērķis ir nodrošināt, lai VKI būtu neatkarības garantijas, resursi un izpildes un naudas sodu uzlikšanas pilnvaras, kas nepieciešamas efektīvai LESD 101. un 102. panta piemērošanai, neizbēgami ietekmē VKI paralēli piemērotos valsts konkurences tiesību aktus. Turklāt tam, ka VKI piemēro valsts konkurences tiesību aktus nolīgumiem, uzņēmumu apvienību lēmumiem vai saskaņotai darbībai, kas var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, nebūtu jānovied pie atšķirīga iznākuma kā tā, ko VKI panākusi saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, ievērojot Regulas Nr. 1/2003 3. panta 2. punktu. Tāpēc šādos gadījumos, kad paralēli tiek piemēroti valsts konkurences tiesību akti un Savienības tiesību akti, ir svarīgi, lai VKI būtu tādas pašas neatkarības garantijas, resursi un izpildes un naudas sodu uzlikšanas pilnvaras, kas nepieciešami, lai nodrošinātu, ka netiek panākts atšķirīgs iznākums.

⁽¹⁾ OVC 345, 13.10.2017., 70. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2018. gada 14. novembra nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta) un Padomes 2018. gada 4. decembra lēmums.

⁽³⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 1/2003 (2002. gada 16. decembris) par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti Līguma 81. un 82. pantā (OV L 1, 4.1.2003., 1. lpp.).

- (4) Turklāt, paredzot VKI pilnvaras visu informāciju attiecībā uz uzņēmumu, par kuru tiek veikta izmeklēšana, iegūt – arī digitālā formātā – neatkarīgi no attiecīgā datu nesēja, arī tiktu ietekmēts VKI pilnvaru apjoms gadījumos, kad tās savu procedūru agrīnā stadijā veic attiecīgo izmeklēšanas pasākumu, pamatojoties uz valsts konkurences tiesību aktiem, kuri tiek piemēroti paralēli LESD 101. un 102. pantam. Dažāda apjoma inspekciju veikšanas pilnvaru paredzēšana VKI atkarībā no tā, vai tās galu galā piemēros vienīgi valsts konkurences tiesību aktus vai paralēli piemēros arī LESD 101. un 102. pantu, mazinātu konkurences tiesību izpildes efektivitāti iekšējā tirgū. Tāpēc direktīvas darbības jomai būtu jāaptver gan tikai LESD 101. un 102. panta piemērošana, gan paralēla valsts konkurences tiesību aktu piemērošana tajā pašā lietā. Attiecībā uz saskaņā ar iecietības programmu sniegto liecību un izlīguma iesniegumu aizsardzību, šai direktīvai būtu jāattiecas arī uz gadījumiem, kad piemēro vienīgi valsts konkurences tiesību aktus.
- (5) Valsts tiesību akti daudzām VKI liedz nepieciešamās neatkarības garantijas, resursu un izpildes un naudas sodu uzlikšanas pilnvaras, kas vajadzīgas efektīvai Savienības konkurences noteikumu izpildei. Tādējādi tiek iedragātas to iespējas efektīvi piemērot LESD 101. un 102. pantu un valsts konkurences tiesību aktus paralēli minētajiem pantiem. Piemēram, daudzām VKI saskaņā ar valsts tiesību aktiem nav pieejami efektīvi rīki, kas dotu iespēju rast LESD 101. un 102. panta pārkāpumu pierādījumus, vai lai varētu uzlikt naudas sodu likumpārkāpējiem uzņēmumiem, vai nav atbilstošu cilvēkresursu, finanšu resursu un darbības autonomijas, lai efektīvi piemērotu LESD 101. un 102. pantu. Tas var neļaut VKI rīkoties vispār vai ierobežot to rīcību izpildē. Tas, ka daudzām VKI nav neatkarības garantiju, resursu un izpildes un naudas sodu uzlikšanas pilnvaru, lai tās spētu efektīvi piemērot LESD 101. un 102. pantu, nozīmē, ka uzņēmumiem, kas piekopj konkurenci ierobežojošu praksi, procedūrās varētu būt ļoti dažāds iznākums atkarībā no dalībvalsts, kurā tie darbojas. Iespējams, ka attiecībā uz tiem izpilde saskaņā ar LESD 101. un 102. pantu vispār varētu nenotikt vai notikt neefektīvi. Piemēram, dažās dalībvalstīs uzņēmumi var izvairīties no naudas soda piemērošanas, vienkārši pārstrukturējot uzņēmumu.
- (6) Nevienmērīga LESD 101. un 102. panta izpilde, neatkarīgi no tā, vai tiek piemēroti vienīgi minētie panti, vai arī tie tiek piemēroti paralēli valsts konkurences tiesību aktiem, liek palaist garām iespējas novērst šķēršļus ieeišanai tirgū un visas Savienības tirgos radīt godīgākas konkurences apstākļus, kas ļauj uzņēmumiem šajos tirgos konkurēt pēc savām spējām. Uzņēmumi un patērētāji īpaši cieš tajās dalībvalstīs, kurās VKI ir mazāk iespēju panākt efektīvu izpildi. Uzņēmumi nevar konkurēt pēc spējām, ja konkurenci ierobežojošā prakse paliek nesodīta, piemēram, tāpēc, ka nav iespējams ievākt šādas prakses pierādījumus vai uzņēmumi spēj izvairīties no naudas soda piemērošanas. Tādējādi uzņēmumiem nav stimula ieiet šādos tirgos, izmantot tiesības veikt uzņēmējdarbību un piedāvāt preces un pakalpojumus. Patērētājiem tajās dalībvalstīs, kurās izpilde ir vājāka, tiek liegti ieguvumi, ko nodrošina efektīva konkurences noteikumu izpilde. Tādējādi nevienmērīga LESD 101. un 102. panta izpilde Savienībā, neatkarīgi no tā, vai tiek piemēroti vienīgi minētie panti, vai arī tie tiek piemēroti paralēli valsts konkurences tiesību aktiem, izkropļo konkurenci iekšējā tirgū un neļauj šim tirgum darboties pienācīgi.
- (7) VKI rīku un garantiju trūkumi un ierobežojumi negatīvi ietekmē to paralēlo pilnvaru sistēmu LESD 101. un 102. panta izpildei, kura ir iecerēta kā vienots veselums, kas balstās uz ciešu sadarbību Eiropas Konkurences tīklā. Pienācīga šīs sistēmas darbība ir atkarīga no iestāžu spējas paļauties uz vienas iestādes veiktajiem faktu vākšanas pasākumiem citas iestādes vārdā, lai sekmētu dalībvalstu sadarbību un savstarpēju palīdzību. Tā kā joprojām ir tādas VKI, kurām nav pienācīgu faktu vākšanas rīku, sistēma nedarbojas labi. Citos būtiskos aspektos valsts konkurences iestādes nespēj cita citai nodrošināt savstarpēju palīdzību. Piemēram, lielākajā daļā dalībvalstu pārrobežu uzņēmums var izvairīties no naudas sodu maksāšanas, ja tam nav juridiska statusa dažās no to dalībvalstu teritorijām, kurās tas darbojas. Tas mazina stimulus ievērot LESD 101. un 102. pantu. No tā izrietošā neefektīvā izpilde izkropļo konkurenci, kā rezultātā cieš likumpaklausīgie uzņēmumi, un grauj patērētāju uzticēšanos iekšējam tirgum, īpaši digitālajā vidē.
- (8) Lai Savienībā panāktu patiesi vienotu konkurences noteikumu izpildes telpu, kurā uzņēmumiem, kas darbojas iekšējā tirgū, ir vienlīdzīgi konkurences apstākļi un patērētājiem ir mazināta apstākļu nevienlīdzība, attiecībā uz LESD 101. un 102. panta piemērošanu un valsts konkurences tiesību piemērošanu paralēli minētajiem pantiem, ir

nepieciešams paredzēt neatkarības pamatgarantijas, atbilstošus finanšu resursus, cilvēkresursus, tehniskos un tehnoloģiskos resursus, kā arī minimālās izpildes un naudas sodu uzlikšanas pilnvaras, kas administratīvajām valsts konkurences iestādēm dotu iespēju nodrošināt pilnīgu efektivitāti.

- (9) Ir lietderīgi šo direktīvu balstīt uz diviem juridiskajiem pamatiem – LESD 103. un 114. pantu. Tā tas ir tāpēc, ka šī direktīva attiecas ne tikai uz LESD 101. un 102. panta piemērošanu un uz valsts konkurences tiesību aktu piemērošanu paralēli minētajiem pantiem, bet arī uz LESD 101. un 102. panta piemērošanu vajadzīgo VKI rīku un garantiju trūkumiem un ierobežojumiem, jo tie negatīvi ietekmē gan konkurenci, gan pienācīgu iekšējā tirgus darbību.
- (10) Pamatgarantiju ieviešanai ar mērķi nodrošināt, lai VKI vienveidīgi un efektīvi piemērotu LESD 101. un 102. pantu, nebūtu jāskar dalībvalstu spēja paturēt spēkā vai ieviest plašākas prasības administratīvo valsts konkurences iestāžu neatkarības garantiju un resursu ziņā un sīkākus noteikumus par VKI izpildes un naudas sodu uzlikšanas pilnvarām. Jo īpaši nolūkā vēl vairāk uzlabot VKI efektivitāti dalībvalstīm būtu jāspēj tām piešķirt citas pilnvaras papildus šajā direktīvā paredzētajam galvenajam pilnvaru kopumam, piemēram, pilnvaras uzlikt naudas sodus fiziskām personām vai – izņēmuma kārtā – pilnvaras veikt inspekcijas ar to personu piekrišanu, uz kurām attiecas inspekcija.
- (11) Turpretī attiecībā uz nosacījumiem, saskaņā ar kuriem slepeniem kartējiem tiek piemērota iecietības programma, ir nepieciešami sīki izstrādāti noteikumi. Uzņēmumi par slepeniem kartējiem, kuros tie piedalījušies, ziņos tikai tad, ja būs pietiekama juridiskā noteiktība, ka tie tiks atbrīvoti no naudas soda. Izteiktās atšķirības starp dalībvalstu iecietības programmām rada juridisko nenoteiktību potenciālajiem iecietības pieteikuma iesniedzējiem. Tas var vājināt to stimulus pieteikties iecietības programmas piemērošanai. Ja dalībvalstīm būtu iespēja ieviest vai piemērot skaidrākus un saskaņotus iecietības noteikumus šīs direktīvas piemērošanas jomā, tas ne tikai palīdzētu sasniegt mērķi saglabāt pieteikuma iesniedzējiem stimulus ziņot par slepeniem kartējiem, lai padarītu konkurences noteikumu izpildi Savienībā cik vien iespējams efektīvu, bet arī garantētu konkurences apstākļu vienlīdzību uzņēmumiem, kas darbojas iekšējā tirgū. Dalībvalstīm tam nebūtu jāliedz piemērot iecietības programmas, kas attiecas ne tikai uz slepeniem kartējiem, bet arī citiem LESD 101. panta un līdzvērtīgu valsts konkurences tiesību aktu noteikumu pārkāpumiem, vai pieņemt iecietības pieteikumus no fiziskām personām, kas rīkojas pašas savā vārdā. Šai direktīvai nebūtu arī jāskar iecietības programmas, kas paredz vienīgi atbrīvojumu no sankcijām kriminālprocesā LESD 101. panta izpildei.
- (12) Šai direktīvai nebūtu jāattiecas uz valstu tiesību aktiem tiktāl, ciktāl tajos paredzēta kriminālsodu uzlikšana fiziskām personām, izņemot noteikumus, kas reglamentē mijiedarbību starp iecietības programmām un sankciju piemērošanu fiziskām personām. Tai nebūtu jāattiecas arī uz valstu tiesību aktiem, ar kuriem paredz administratīvo sankciju uzlikšanu fiziskām personām, kas nedarbojas tirgū kā neatkarīgs ekonomikas dalībnieks.
- (13) Ievērojot Regulas (EK) Nr. 1/2003 35. pantu, dalībvalstis var uzticēt LESD 101. un 102. panta izpildi tikai administratīvai iestādei, kā tas ir vairumā jurisdikciju, vai tās var to uzticēt gan tiesu, gan administratīvām iestādēm. Pēdējā minētā gadījumā administratīvā iestāde ir vismaz primāri atbildīga par izmeklēšanas veikšanu, bet tiesu iestādei parasti tiek uzticētas pilnvaras pieņemt lēmumus, ar kuriem uzliet naudas sodus, un tām var būt pilnvaras pieņemt citus lēmumus, piemēram, ar kuriem konstatē LESD 101. un 102. panta pārkāpumu.
- (14) Uz šajā direktīvā VKI piešķirto pilnvaru, tostarp izmeklēšanas pilnvaru, īstenošanu būtu jāattiecinā pienācīgas garantijas, kas atbilst vismaz Savienības tiesību vispārīgajiem principiem un Eiropas Savienības Pamattiesību hartai, saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas judikatūru, jo īpaši saistībā ar procedūru, no kuras var izrietēt sodu uzlikšana. Minētās garantijas ietver tiesības uz labu pārvaldību un uzņēmumu aizstāvības tiesību ievērošanu, kuru būtisks komponents ir tiesības tikt uzklautam. Konkrētāk, VKI būtu paziņojuma par iebildumiem vai līdzīga pasākuma veidā izmeklēšanas procedūras puses jāinformē par sākotnējiem pret tām vērstajiem iebildumiem saskaņā ar LESD 101. vai 102. pantu, pirms tiek pieņemts lēmums, ar kuru konstatē pārkāpumu, un minētajām pusēm būtu pirms šāda lēmuma pieņemšanas jānodrošina iespēja efektīvi paust savu viedokli par minētajiem iebildumiem. Pusēm, kurām paziņoti sākotnējie iebildumi par LESD 101. vai 102. panta pārkāpumu, būtu jānodrošina tiesības piekļūt attiecīgajiem VKI lietas materiāliem, lai būtu iespējams efektīvi izmantot tiesības uz aizstāvību.

Tiesības piekļūt lietas materiāliem būtu jāpakļauj uzņēmumu legītimajām interesēm attiecībā uz komercnoslēpumu aizsardzību, un tām nebūtu jāattiecas uz konfidenciālu informāciju un VKI un Komisijas iekšējiem dokumentiem un savstarpējo korespondenci. Turklāt attiecībā uz VKI lēmumiem, jo īpaši tiem lēmumiem, ar kuriem konstatē LESD 101. vai 102. panta pārkāpumu un nosaka korigējošus pasākumus vai naudas sodus, šo lēmumu adresātiem vajadzētu būt tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, kā paredzēts Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pantā. Šādiem lēmumiem vajadzētu būt argumentētiem, lai to adresāti varētu uzzināt pieņemtā lēmuma pamatojumu un izmantot tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību. Turklāt saskaņā ar tiesībām uz labu pārvaldību dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai VKI, piemērojot LESD 101. un 102. pantu, attiecīgās procedūras īstenotu saprātīgā termiņā, ņemot vērā katras lietas specifiku. Minēto garantiju izstrādē būtu jārod pareizais līdzsvars starp uzņēmumu pamattiesību ievērošanu un pienākumu nodrošināt efektīvu LESD 101. un 102. panta izpildi.

- (15) Informācijas apmaiņa starp VKI un šādas informācijas izmantošana par pierādījumu saistībā ar LESD 101. un 102. panta piemērošanu būtu jāveic, ievērojot Regulas (EK) Nr. 1/2003 12. pantu.
- (16) Nodrošināt, lai administratīvās valsts konkurences iestādes spētu LESD 101. un 102. pantu piemērot objektīvi un kopējās interesēs efektīvi izpildīt Savienības konkurences noteikumus, ir būtisks efektīvas un vienveidīgas minēto noteikumu piemērošanas komponents.
- (17) Lai nodrošinātu efektīvu un vienveidīgu LESD 101. un 102. panta piemērošanu, būtu jānostiprina administratīvo valsts konkurences iestāžu darbības neatkarība. Tālab valsts tiesību aktos būtu nepārprotami jāparedz, ka, piemērojot LESD 101. un 102. pantu, administratīvās valsts konkurences iestādes ir aizsargātas pret ārēju iejaukšanos vai politisko spiedienu, kas var apdraudēt neatkarīgu to izskatīšanā esošo jautājumu izvērtējumu. Tāpēc būtu jānodrošina, lai valsts tiesību aktos tiktu iepriekš noteikti iemesli to personu, kuras pieņem lēmumus, īstenojot šīs direktīvas 10., 11., 12., 13. un 16. pantā minētās pilnvaras, atstādināšanai no administratīvās valsts konkurences iestādes, lai kļiedētu visas pamatotās šaubas par viņu objektivitāti un viņu spēju pretoties ārējiem faktoriem. Tāpat valsts tiesību aktos būtu iepriekš jāparedz skaidri un pārredzami noteikumi un procedūras šo personu atlasei, pieņemšanai darbā vai iecelšanai. Turklāt, lai nodrošinātu administratīvo valsts konkurences iestāžu objektivitāti, naudas sodi, ko tās uzliek par LESD 101. un 102. panta pārkāpumiem, nebūtu jāizmanto tieši šo iestāžu finansēšanai.
- (18) Lai nodrošinātu administratīvo valsts konkurences iestāžu darbības neatkarību, to vadītājiem, darbiniekiem un lēmumu pieņēmējiem būtu jārikojas godprātīgi un jāatturas veikt jebkādas darbības, kas nav savienojamas ar viņu pienākumiem. Lai novērstu to, ka tiek apdraudēti vadītāju, darbinieku un lēmumu pieņēmēju veiktais neatkarīgais izvērtējums, viņiem gan tikmēr, kamēr viņi ieņem attiecīgo amatu vai pilda savas pilnvaras, gan saprātīgi ilgu laiku pēc tam būtu jāatturas no nesavienojamām algotām vai nealgotām darbībām.
- (19) Tas nozīmē, ka nebūtu pieļaujams, ka darbinieki un tās personas, kas pieņem lēmumus, tikmēr, kamēr tie ieņem attiecīgo amatu vai pilda savas pilnvaras, darbojas procedūrā LESD 101. vai 102. panta piemērošanai, kurā tie ir bijuši iesaistīti vai kura tieši attiecas uz uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām, kurās tie ir bijuši nodarbināti vai ir citādi profesionāli darbojušies, ja tas var apdraudēt viņu neatkarību konkrētā lietā. Tāpat nebūtu pieļaujams, ka darbiniekiem un lēmumu pieņēmējiem, kā arī viņu tuviem radniekiem, ir jebkāda līdzdalība kādā uzņēmumā vai organizācijā, uz kuru attiecas procedūras LESD 101. un 102. panta piemērošanai, kurās tie piedalās, ja tas var apdraudēt viņu neatkarību konkrētā lietā. Konkrētā lietā novērtējumā par to, vai varētu būt ietekmēta viņu objektivitāte, būtu jāņem vērā attiecīgās personas līdzdalības raksturs un apmērs un tās iesaistes vai darbības apmērs. Ja tas ir vajadzīgs izmeklēšanas vai lēmuma pieņemšanas procesa objektivitātes nodrošināšanai, attiecīgajai personai būtu jāprasa, lai tā atturas no dalības konkrētajā lietā.
- (20) Tas arī nozīmē, ka saprātīgi ilgu laiku pēc aiziešanas no administratīvās valsts konkurences iestādes, ikreiz, kad bijušie darbinieki vai lēmumu pieņēmēji veic profesionālu darbību, kas ir saistīta ar procedūru LESD 101. vai 102. panta piemērošanai, kurā tie darbojās, kamēr ieņēma attiecīgo amatu vai pildīja savas pilnvaras, tiem savā jaunajā profesionālajā darbībā nebūtu jāiesaistās tajā pašā lietā.

Minētā laika ilgumu varētu noteikt, ņemot vērā attiecīgās personas jaunās profesionālās darbības raksturu, kā arī tās iesaistes līmeni un pienākumus tajā pašā procedūrā, kamēr tā ieņēma attiecīgo amatu vai pildīja savas pilnvaras administratīvajā valsts konkurences iestādē.

- (21) Ikvienai administratīvajai valsts konkurences iestādei būtu jāpublicē rīcības kodekss, kurā, neskarot stingrāku valsts noteikumu piemērošanu, ir aptverti noteikumi par interešu konfliktiem.
- (22) Administratīvo valsts konkurences iestāžu darbības neatkarībai nebūtu jāizslēdz pārskatīšana tiesā vai parlamentārā uzraudzība saskaņā ar valsts tiesībām. Pārskatābildības prasībām turklāt būtu jāveicina tas, ka tiek nodrošināta administratīvo valsts konkurences iestāžu rīcības ticamība un leģitimitāte. Samērīgas pārskatābildības prasībās ir ietverts administratīvo valsts konkurences iestāžu pienākums publicēt valdības vai parlamenta struktūrai adresētus periodiskus ziņojumus par to darbību. Ja tas neietekmē administratīvo valsts konkurences iestāžu neatkarību, varētu tikt veikta šo iestāžu izdevumu kontrole vai uzraudzība.
- (23) Administratīvajām valsts konkurences iestādēm būtu jāvar piešķirt prioritāti LESD 101. un 102. panta izpildes procedūrām, lai tās varētu efektīvi izmantot resursus un koncentrēties uz tādas konkurenci ierobežojošas rīcības novēršanu un izbeigšanu, kas kropļo konkurenci iekšējā tirgū. Šādā nolūkā tām būtu jāvar noraidīt sūdzības, pamatojoties uz to, ka tās nav prioritāras, izņemot sūdzības, ko iesniegušas publiskās iestādes, kurām LESD 101. un 102. panta un valsts konkurences tiesību izpildes nolūkos ir dalīta kompetence ar administratīvo valsts konkurences iestādi, ja tas ir piemērojami. Minētajam nebūtu jāskar administratīvo valsts konkurences iestāžu pilnvaras noraidīt sūdzības citu iemeslu dēļ, piemēram, ja jautājums nav to kompetencē, vai lemt, ka rīcībai no to puses nav pamata. Turklāt oficiāli iesniegtu sūdzību gadījumā uz šādiem noraidījumiem būtu jāattiecinā efektīvi tiesību aizsardzības līdzekļi saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Administratīvo valsts konkurences iestāžu pilnvaras piešķirt prioritāti izpildes procedūrām neskar dalībvalsts valdības tiesības izdot administratīvajām valsts konkurences iestādēm adresētus vispārīgus politikas noteikumus vai prioritāšu pamatnostādnes, kas neattiecas uz nozares izmeklēšanām vai konkrētām LESD 101. un 102. panta izpildes procedūrām.
- (24) VKI rīcībā vajadzētu būt pietiekamiem resursiem – kvalificētiem darbiniekiem, kas spēj veikt lietpratīgus juridiskos un ekonomiskos novērtējumus, finansiāliem līdzekļiem, tehniskajām un tehnoloģiskajām speciālajām zināšanām un aprīkojumam, tostarp adekvātiem informācijas tehnoloģijas rīkiem, lai nodrošinātu, ka tās spēj efektīvi pildīt savus uzdevumus LESD 101. un 102. panta piemērošanā. Gadījumā, ja VKI uzdevumi un pilnvaras saskaņā ar valsts tiesību aktiem tiek paplašināti, dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai VKI būtu pietiekami resursi minēto uzdevumu efektīvai izpildei.
- (25) VKI neatkarība būtu jāsekmē, paredzot tām pilnvaras neatkarīgi lemt par budžeta piešķirumu izlietojumu savu pienākumu veikšanai, neskarot valsts budžeta noteikumus un procedūras.
- (26) Lai nodrošinātu, ka administratīvo valsts konkurences iestāžu rīcībā ir nepieciešamie resursi savu uzdevumu veikšanai, varētu apsvērt dažādus finansēšanas veidus, piemēram, finansēšanu no valsts budžetam alternatīviem avotiem.
- (27) Lai nodrošinātu efektīvu šīs direktīvas īstenošanas uzraudzību, dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai administratīvās valsts konkurences iestādes iesniegtu valdības vai parlamenta struktūrai periodiskus ziņojumus par savu darbību un resursiem. Minētajos ziņojumos būtu jāiekļauj informācija par lēmējstruktūras locekļu iecelšanu amatā un atstādināšanu, attiecīgajā gadā piešķirto resursu apmēru un tā izmaiņām salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem. Šādi ziņojumi būtu jā dara publiski pieejami.
- (28) Lai spētu nodrošināt efektīvu LESD 101. un 102. panta izpildi, VKI ir nepieciešams kopējs izmeklēšanas un lēmumpieņemšanas pilnvaru minimums.
- (29) Administratīvajām valsts konkurences iestādēm vajadzētu būt efektīvām izmeklēšanas pilnvarām, lai tās jebkurā tām izskatīšanai uzticēto procedūru posmā varētu konstatēt jebkādu ar LESD 101. pantu aizliegtu nolīgumu, lēmumu vai saskaņotu darbību vai jebkādu ar LESD 102. pantu aizliegtu ļaunprātīgu dominējošā stāvokļa izmantošanu. Administratīvajām valsts konkurences iestādēm būtu jāspēj minētās pilnvaras piemērot attiecībā uz

uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām, uz ko attiecas LESD 101. vai 102. panta piemērošanas procedūra, kā arī uz citiem tirgus dalībniekiem, kuru rīcībā varētu būt šādā procedūrā noderīga informācija. Ar šādu efektīvu izmeklēšanas pilnvaru piešķiršanu visām administratīvām valsts konkurences iestādēm tiktu nodrošināts, ka tās spēj efektīvi palīdzēt cita citai, ja tām lūdz savā teritorijā veikt inspekciju vai citu faktu vākšanas pasākumu citas VKI vārdā vai interesēs, ievērojot Regulas (EK) Nr. 1/2003 22. pantu.

- (30) Administratīvo valsts konkurences iestāžu izmeklēšanas pilnvarām vajadzētu būt pietiekamām, lai risinātu digitālās vides izraisītās izpildes problēmas, un būtu jādod VKI iespēja iegūt digitālā formātā visu informāciju, tostarp tiesu ekspertīzes ceļā iegūtos datus, par uzņēmumu vai uzņēmumu apvienību, uz ko attiecas izmeklēšanas pasākums, neatkarīgi no attiecīgā informācijas datu nesēja veida, piemēram, klēpjdators, mobilais tālrunis, citas mobīlās ierīces vai mākonkrātuve.
- (31) Administratīvajām valsts konkurences iestādēm vajadzētu būt iespējai veikt visas vajadzīgās uzņēmumu vai uzņēmumu apvienību telpu inspekcijas, ja saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas judikatūru tās var pierādīt, ka ir pamatots iemesls aizdomām par LESD 101. vai 102. panta pārkāpumu. Šai direktīvai nebūtu jāliedz dalībvalstīm pieprasīt, lai pirms šādu inspekciju veikšanas tiktu iegūta iepriekšēja valsts tiesu iestādes atļauja.
- (32) Lai administratīvo valsts konkurences iestāžu inspekciju veikšanas pilnvaras būtu efektīvas, tām būtu jādod šīm iestādēm iespēja piekļūt informācijai, kas ir pieejama attiecīgajam uzņēmumam vai uzņēmumu apvienībai, vai personai, uz kuru attiecas inspekcija, un kas attiecas uz uzņēmumu vai uzņēmumu apvienību, uz kuru attiecas izmeklēšana. Tam katrā ziņā būtu jāietver pilnvaras inspicēt dokumentus, datnes vai ierīcēs glabātus datus, kas nav iepriekš precīzi identificēti. Bez šādām pilnvarām nebūtu iespējams iegūt izmeklēšanai vajadzīgo informāciju, ja uzņēmumi vai uzņēmumu apvienības izturētos noraidoši vai atteiktos sadarboties. Pilnvarām izskatīt grāmatvedības vai citus dokumentus būtu jāattiecas uz visu veidu korespondenci, tostarp elektroniskiem ziņojumiem, neatkarīgi no tā, ka tie šķietami nav lasāmi vai ir izdzēsti.
- (33) Lai novērstu, ka inspekcijas nevajadzīgi ieilgst, administratīvajām valsts konkurences iestādēm vajadzētu būt pilnvarām turpināt ar attiecīgā uzņēmuma vai uzņēmumu apvienības, uz ko attiecas inspekcija, darbīgo darību saistīto grāmatvedības un citu dokumentu kopiju vai izvilkumu inspicēšanu un atlasīt tos iestādes telpās vai citās attiecīgi noteiktās telpās. Šādā inspicēšanā būtu jānodrošina, ka tiek pienācīgi ievērotas uzņēmumu tiesības uz aizstāvību.
- (34) Pieredze rāda, ka darbīgo darību dokumenti var tikt glabāti uzņēmumu vai uzņēmumu apvienību direktoru, vadītāju un citu darbinieku dzīvesvietā, jo īpaši tāpēc, ka arvien vairāk tiek izmantots elastīgs darba režīms. Lai nodrošinātu inspekciju efektivitāti, administratīvajām valsts konkurences iestādēm vajadzētu būt pilnvarām iekļūt jebkurās telpās, tostarp privātajās dzīvesvietās, ja tās var pierādīt, ka ir pamatotas aizdomas, ka minētajās telpās glabājas darbīgo darību dokumenti, kas varētu būt noderīgi LESD 101. vai 102. panta pārkāpuma pierādīšanai. Minēto pilnvaru īstenošana būtu veicama tad, ja administratīvā valsts konkurences iestāde ir saņēmusi iepriekšēju atļauju no valsts tiesu iestādes, kas dažu valstu tiesību sistēmās var nozīmēt arī prokuroru. Tam nebūtu jāliedz dalībvalstīm ārkārtējas steidzamības gadījumos valsts tiesu iestādes funkcijas uzticēt administratīvajai valsts konkurences iestādei, kas attiecīgi rīkojas kā tiesu iestāde, vai – izņēmuma kārtā – ļaut veikt šādas inspekcijas ar to personu piekrišanu, uz kurām attiecas inspekcija. Administratīvā valsts konkurences iestāde šādu inspekciju veikšanu varētu uzticēt policijai vai līdzvērtīgai izpildiestādei ar noteikumu, ka inspekcija tiek veikta administratīvās valsts konkurences iestādes klātbūtnē. Tam nebūtu jāskar administratīvās valsts konkurences iestādes tiesības pašai veikt inspekciju un saņemt vajadzīgo palīdzību no policijas vai līdzvērtīgas izpildiestādes, tostarp palīdzību – kā piesardzības pasākumu – pārvarēt iespējamo pretestību no inspicējamo puses.
- (35) VKI vajadzētu būt efektīvām pilnvarām pieprasīt uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām sniegt informāciju, kas vajadzīga, lai konstatētu LESD 101. un 102. panta pārkāpumus. Šajā nolūkā VKI būtu jāvar pieprasīt, lai tiktu

izpausta informācija, kas tām varētu dot iespēju izmeklēt šķietamus pārkāpumus. Šīm pilnvarām būtu jāietver tiesības pieprasīt informāciju, kas tiek glabāta digitālā formātā, tostarp e-pastus un tūlītējas ziņapmaiņas sistēmas ziņas, neatkarīgi no tā, kur šāda informācija tiek glabāta, tostarp mākoņkrātuvēs un serveros, ja vien tā ir pieejama uzņēmumam vai uzņēmumu apvienībai, kas ir informācijas pieprasījuma adresāts. Minētajām tiesībām nevajadzētu radīt attiecīgajam uzņēmumam vai uzņēmumu apvienībai pienākumu, kas ir nesamērīgs ar izmeklēšanas vajadzībām. Piemēram, tam nebūtu jārada uzņēmumam vai uzņēmumu apvienībai pārmērīgas izmaksas vai jāliek veikt nepamatotas darbības. Lai gan tiesības pieprasīt informāciju ir ļoti svarīgas pārkāpumu atklāšanai, šādu pieprasījumu apmēram vajadzētu būt samērīgam. Ar šādiem pieprasījumiem nebūtu jāliek uzņēmumam vai uzņēmumu apvienībai atzīt, ka tas ir izdarījis pārkāpumu, jo pārkāpuma pierādīšana ir VKI pienākums. Tas nebūtu jāskar uzņēmumu vai uzņēmumu apvienību pienākumi atbildēt uz jautājumiem par faktiem un sniegt dokumentus. Līdzīgi, VKI rīcībā vajadzētu būt efektīviem rīkiem, ar ko pieprasīt visām citām fiziskām vai juridiskām personām sniegt informāciju, kas var attiekties uz LESD 101. un 102. panta piemērošanu. Dalībvalstīm vajadzētu būt rīcības brīvībai paredzēt procesuālos noteikumus par šādiem informācijas pieprasījumiem, piemēram, kādā juridiskā formā tiem jābūt, ar noteikumu, ka minētie noteikumi ļauj efektīvi izmantot šo rīku. Pieredze arī rāda, ka informācija, ko sniedz brīvprātīgi, atbildot uz neobligātiem informācijas pieprasījumiem, var būt vērtīgs informācijas avots, kas sekmē uz informāciju balstītu un stingru izpildi. Tāpat informēšana, ko pēc savas iniciatīvas veic trešās personas, piemēram, konkurenti, klienti un patērētāji attiecīgajā tirgū, var veicināt efektīvu izpildi, un VKI būtu jāveicina šāda informēšana.

- (36) Pieredze liecina, ka pilnvaras veikt iztaujāšanas ir noderīgs rīks saistībā ar pierādījumu vākšanu un palīdzību iestādēm izvērtēt jau savāktu pierādījumu vērtību. VKI rīcībā vajadzētu būt efektīviem līdzekļiem, kā izsaukt uz iztaujāšanu uzņēmuma vai uzņēmumu apvienības pārstāvi vai jebkuru citas juridiskas personas pārstāvi un jebkuru fizisku personu, kurai var būt informācija, kas attiecas uz LESD 101. un 102. panta piemērošanu. Dalībvalstīm vajadzētu būt rīcības brīvībai paredzēt procesuālos noteikumus par šādas iztaujāšanas norisi ar noteikumu, ka minētie noteikumi ļauj efektīvi izmantot šo rīku.
- (37) Ir absolūti nepieciešams, lai VKI varētu pieprasīt uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām izbeigt LESD 101. un 102. panta pārkāpumus, tostarp, ja pārkāpums turpinās pēc tam, kad VKI ir oficiāli sākusī procedūru. Turklāt VKI rīcībā vajadzētu būt efektīviem līdzekļiem, ar kuriem tirgū atjaunot konkurenci, nosakot strukturālos un rīcību korigējošos pasākumus, kas ir samērīgi ar izdarīto pārkāpumu un ir nepieciešami pārkāpuma izbeigšanai. Samērīguma princips prasa, lai, izvēloties starp diviem vienlīdz efektīviem korigējošiem pasākumiem, VKI izvēlētos to korigējošo pasākumu, kas uzņēmumam rada mazāku slogu. Strukturālie korigējošie pasākumi, piemēram, pienākums atsavināt kapitāldaļas konkurējošā uzņēmumā vai atsavināt uzņēmējdarbības vienību, ietekmē uzņēmuma aktīvus, un var uzskatīt, ka uzņēmumam tie rada lielāku slogu nekā rīcību korigējoši pasākumi. Tomēr tam nevajadzētu liegt VKI konstatēt, ka konkrēta pārkāpuma apstākļi pamato strukturāla korigējoša pasākuma noteikšanu, jo tas būtu efektīvāks saistībā ar pārkāpuma izbeigšanu nekā rīcību korigējošs pasākums.
- (38) Pagaidu noregulējuma pasākumi var būt svarīgs rīks, ar ko nodrošināt, lai laikā, kamēr notiek izmeklēšana, izmeklējamais pārkāpums nenodarītu būtisku un neatgriezenisku kaitējumu konkurencei. Šis rīks ir svarīgs, lai nepieļautu tirgus norises, kuras būtu ļoti grūti neitralizēt ar lēmumu, ko VKI pieņem procedūras beigās. Tādēļ VKI vajadzētu būt pilnvarām ar lēmumu noteikt pagaidu noregulējuma pasākumus. Kā minimums, šīs pilnvaras būtu jāpiemēro gadījumos, kad VKI ir *prima facie* konstatējusi LESD 101. vai 102. panta pārkāpumu un ja pastāv risks nodarīt būtisku un neatgriezenisku kaitējumu konkurencei. Dalībvalstīm ir rīcības brīvība sniegt VKI plašākas pilnvaras noteikt pagaidu noregulējuma pasākumus. Lēmumam, ar ko nosaka pagaidu noregulējuma pasākumus, vajadzētu būt spēkā tikai uz noteiktu laikposmu vai nu līdz brīdim, kad VKI izbeidz attiecīgo procedūru, vai uz konkrētu laikposmu, ko vajadzības gadījumā var atbilstoši pagarināt. Dalībvalstis nodrošina, lai šādu pasākumu likumību, tostarp samērīgumu, varētu pārskatīt paātrinātā pārsūdzības procedūrā vai citās procedūrās, kas arī paredz paātrinātu tiesas kontroli. Turklāt dalībvalstīm būtu jārada vajadzīgie apstākļi, lai nodrošinātu, ka VKI var praksē izmantot pagaidu noregulējuma pasākumus. Ir īpaši vajadzīgs dot visām konkurences iestādēm iespēju rīkoties saistībā ar norisēm strauji mainīgos tirgos un tādēļ Eiropas Konkurences tīkla ietvaros apsvērt pagaidu noregulējuma pasākumu izmantošanu un šo pieredzi ņemt vērā visos attiecīgajos juridiski nesaistošajos pasākumos vai šīs direktīvas turpmākajā pārskatīšanā.

- (39) Ja procedūrā, kuras rezultātā nolīgums vai prakse varētu tikt aizliegti, uzņēmumi vai uzņēmumu apvienības piedāvā VKI saistības, ko tie ir gatavi uzņemties un kas kļūdē VKI bažas, VKI vajadzētu būt iespējai pieņemt lēmumus, ar kuriem šīs saistības attiecīgajam uzņēmumam vai uzņēmumu apvienībai tiek padarītas saistošas un izpildāmas. Principā šādi saistību lēmumi nav piemēroti gadījumos, kad izveidoti slepeni karteli, attiecībā uz kuriem VKI būtu jāuzliek naudas sodi. Saistību lēmumos būtu jākonstatē, ka VKI rīcībai vairs nav pamata, neizdarot secinājumu par to, vai ir bijis LESD 101. vai 102. panta pārkāpums. VKI vajadzētu būt rīcības brīvībai lemt par saistību pieņemšanu. Saistību lēmumi neskar konkurences iestāžu un valsts tiesu pilnvaras konstatēt pārkāpumu un lemt par attiecīgo lietu. Turklāt efektīvi līdzekļi, ar kuriem uzrauga to, kā uzņēmumi vai uzņēmumu apvienības ievēro saistības, un efektīvi līdzekļi, ar ko neatbilstības gadījumos piemēro sankcijas, ir izrādījušies efektīvi konkurences iestāžu rīki. VKI rīcībā vajadzētu būt efektīviem līdzekļiem procedūras atsākšanai gadījumos, kad ir notikušas būtiskas izmaiņas kādos faktos, uz kuriem balstīts saistību lēmums, vai ja uzņēmums vai uzņēmumu apvienība rīkojusies pretēji savām saistībām, vai ja saistību lēmums ticis balstīts uz pušu sniegtu nepilnīgu, nepareizu vai maldinošu informāciju.
- (40) Lai nodrošinātu efektīvu un vienveidīgu LESD 101. un 102. panta izpildi, administratīvajām valsts konkurences iestādēm vajadzētu būt pilnvarām uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām par LESD 101. vai 102. panta pārkāpumiem vai nu tieši pašām savā procedūrā, jo īpaši administratīvajā procedūrā, uzlikt efektīvus, samērīgus un atturošus naudas sodus ar noteikumu, ka šāda procedūra ļauj tieši uzlikt iedarbīgus, samērīgus un atturošus naudas sodus, vai prasīt, lai šādi naudas sodi tiem tiktu uzlikti tiesvedībā, kas nav kriminālprocess. Minētais neskar valsts tiesību aktus, kuros par LESD 101. un 102. panta pārkāpumiem ir paredzētas tiesas sankcijas uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām kriminālprocesā, ja saskaņā ar valsts tiesību aktiem pārkāpums ir noziedzīgs nodarījums un ar noteikumu, ka tas neietekmē efektīvu un vienveidīgu LESD 101. un 102. panta izpildi.
- (41) Lai nodrošinātu, ka uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām ir stimuli respektēt VKI izmeklēšanas pasākumus un lēmumus, administratīvajām valsts konkurences iestādēm vajadzētu būt iespējai efektīvus naudas sodus par 6., 8., 9., 10., 11. un 12. pantā minēto pasākumu un lēmumu nerespektēšanu vai nu uzlikt tieši pašām savā procedūrā, vai prasīt, lai šādi naudas sodi tiem tiktu uzlikti tiesvedībā, kas nav kriminālprocess. Minētais neskar valsts tiesību aktus, kuros paredzēts, ka tiesas šādus naudas sodus uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām var uzlikt kriminālprocesā.
- (42) Saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartu naudas sodi būtu jāuzliek administratīvās valsts konkurences iestāžu procedūrā vai, kā varētu būt, tiesvedībā, kas nav kriminālprocess, ja pārkāpums ir izdarīts tīši vai nolaidības dēļ. Tīšuma un nolaidības jēdzieni būtu jāinterpretē saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas judikatūru par LESD 101. un 102. panta piemērošanu, un nevis saskaņā ar tīšuma un nolaidības jēdzieniem krimināliestāžu procesos saistībā ar krimināllietām. Tas neskar valsts tiesību aktus, saskaņā ar kuriem pārkāpuma konstatējums balstās uz objektīvas atbildības kritēriju, ar noteikumu, ka tas ir saderīgs ar Eiropas Savienības Tiesas judikatūru. Šī direktīva neietekmē ne valsts noteikumus par pierādījumu standartu, ne VKI pienākumus noskaidrot attiecīgās lietas faktus, ar noteikumu, ka šie noteikumi un pienākumi ir saderīgi ar Savienības tiesību aktu vispārīgajiem principiem.
- (43) Naudas sodi būtu jānosaka proporcionāli attiecīgo uzņēmumu un uzņēmumu apvienību kopējam apgrozījumam pasaulē.
- (44) Periodiski soda maksājumi ir svarīgs rīks, ar ko nodrošināt, lai VKI būtu efektīvi līdzekļi, ar ko vērsties pret to, ka uzņēmumi vai uzņēmumu apvienības turpina nerespektēt vai nākotnē nerespektēs to pasākumus un lēmumus, kā minēts 6., 8., 9., 10., 11. un 12. pantā. Tie nebūtu jāpiemēro konstatējumiem par pārkāpumiem, kas izdarīti pagātnē. Pilnvaras uzlikt periodiskus soda maksājumus neskar VKI pilnvaras sodīt par 13. panta 2. punktā minēto pasākumu nerespektēšanu. Šādi periodiskie soda maksājumi būtu jānosaka proporcionāli attiecīgo uzņēmumu un uzņēmumu apvienību vidējam dienas kopējam apgrozījumam pasaulē.
- (45) Naudas sodu un periodisko soda maksājumu uzlikšanas nolūkā terminā "lēmums" būtu jāiekļauj jebkurš pasākums, kurš rada saistošas juridiskās sekas un spēj ietekmēt adresāta intereses, būtiski mainot tā tiesisko stāvokli.

- (46) Lai nodrošinātu efektīvu un vienveidīgu LESD 101. un 102. panta piemērošanu, jēdziens “uzņēmums”, kas lietots LESD 101. un 102. pantā, būtu jāpiemēro saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas judikatūru, proti, kā ekonomiska vienība, pat ja tas sastāv no vairākām juridiskajām vai fiziskajām personām. Līdz ar to VKI vajadzētu būt iespējai piemērot uzņēmuma jēdzienu, lai konstatētu mātesuzņēmuma atbildību un uzliktu tam naudas sodu par meitasuzņēmuma rīcību, ja attiecīgais mātesuzņēmums un tā meitasuzņēmums veido vienu ekonomisko vienību. Lai novērstu iespēju, ka uzņēmumi izvairās no naudas sodiem par LESD 101. un 102. panta pārkāpumiem, veicot juridiskas vai organizatoriskas izmaiņas, VKI vajadzētu būt iespējai atzīt par atbildīgiem uzņēmuma juridisko vai ekonomisko tiesību un saistību pārņēmējus un uzlikt tiem naudas sodus par LESD 101. un 102. panta pārkāpumiem saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas judikatūru.
- (47) Lai nodrošinātu, ka par LESD 101. un 102. panta pārkāpumiem uzliktie naudas sodi atspoguļo pārkāpuma ekonomisko nozīmību, VKI būtu jāņem vērā pārkāpuma smaguma pakāpe. VKI vajadzētu būt arī iespējai noteikt tādas naudas sodus, kas ir samērīgi ar pārkāpuma ilgumu. Šie faktori būtu jāizvērtē saskaņā ar attiecīgo Eiropas Savienības Tiesas judikatūru un tā, lai tiktu nodrošināta atturošā iedarbība. Smaguma novērtējums būtu jāveic katrā gadījumā atsevišķi visiem pārkāpumu veidiem, ņemot vērā visus lietas apstākļus. Starp faktoriem, kurus varētu ņemt vērā, ir pārkāpuma raksturs, visu attiecīgo uzņēmumu kopējā tirgus daļa, pārkāpuma ģeogrāfiskais tvērums, tas, vai pārkāpums ir īstenots, to uzņēmuma pārdoto preču un pakalpojumu vērtība, ar ko pārkāpums ir tieši vai netieši saistīts, un attiecīgā uzņēmuma lielums un ietekme tirgū. Tas, ka viens un tas pats pārkāpuma izdarītājs pārkāpumus izdarījis atkārtoti, liecina par tieksmi pieļaut šādus pārkāpumus un tāpēc ir ļoti svarīgs rādītājs, ka ir nepieciešams palielināt soda apmēru, lai efektīvi panāktu atturošo iedarbību. Attiecīgi, VKI vajadzētu būt iespējai palielināt naudas sodu, ko paredzēts uzlikt uzņēmumam vai uzņēmumu apvienībai, ja Komisija vai VKI pirms tam ir pieņēmusi lēmumu, kurā konstatēts, ka minētais uzņēmums vai uzņēmumu apvienība pārkāpj LESD 101. vai 102. pantu, un ka minētais uzņēmums vai uzņēmumu apvienība turpina to pašu pārkāpumu vai izdara līdzīgu pārkāpumu. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/104/ES ⁽⁴⁾ VKI vajadzētu būt iespējai ņemt vērā visus atbildinājumus, kas samaksāti pēc strīda izšķiršanas vienošanās ceļā. Turklāt izņēmuma apstākļos VKI vajadzētu būt iespējai ņemt vērā attiecīgā uzņēmuma ekonomisko dzīvotspēju.
- (48) Pieredze liecina, ka uzņēmumu apvienības ir regulāri iesaistītas konkurences pārkāpumos, un tāpēc VKI vajadzētu būt iespējai piemērot efektīvus sodus šādām apvienībām. Novērtējot pārkāpuma smaguma pakāpi nolūkā noteikt naudas soda apmēru procedūrā pret uzņēmumu apvienību attiecībā uz pārkāpumu, kas saistīts ar tās dalībnieku darbību, vajadzētu būt iespējai ņemt vērā attiecīgās uzņēmumu apvienības dalībnieku apgrozījuma summu par tām precēm un pakalpojumiem, uz ko tieši vai netieši attiecas konkrētais pārkāpums. Ja naudas sodu uzliek ne tikai apvienībai, bet arī tās dalībniekiem, to dalībnieku apgrozījums, kuriem uzliek naudas sodu, nebūtu jāņem vērā, aprēķinot apvienības naudas sodu. Lai nodrošinātu, ka par uzņēmumu apvienību izdarītajiem pārkāpumiem uzliktie naudas sodi tiek efektīvi piedzīti, ir nepieciešams paredzēt nosacījumus, ar kādiem VKI ir rīcības brīvība pieprasīt naudas soda maksājumu no apvienības dalībniekiem gadījumā, ja apvienība nav maksātspējīga. Tādā gadījumā VKI būtu jāņem vērā apvienībā ietilpstošo uzņēmumu relatīvais lielums un jo īpaši mazo un vidējo uzņēmumu stāvoklis. Tas, ka naudas sodu samaksā viens vai vairāki apvienības dalībnieki, neskar valstu tiesību aktu noteikumus, kas paredz nomaksātās summas piedzīšanu no citiem apvienības dalībniekiem.
- (49) Naudas sodu atturošā iedarbība Savienībā ievērojami atšķiras, un dažās dalībvalstīs naudas soda maksimālā summa, ko var uzlikt, ir ļoti maza. Lai nodrošinātu, ka VKI var uzlikt atturošus naudas sodus, naudas soda maksimālais apmērs, ko ir iespējams uzlikt par katru LESD 101. vai 102. panta pārkāpumu būtu jānosaka ne mazāks kā 10 % no attiecīgā uzņēmuma kopējā apgrozījuma pasaulē. Minētajam nevajadzētu liegt dalībvalstīm paturēt vai ieviest lielāku maksimālo naudas sodu, kādu var uzlikt.

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/104/ES (2014. gada 26. novembris) par atsevišķiem noteikumiem, kuri valstu tiesībās reglamentē zaudējumu atlīdzināšanas prasības par dalībvalstu un Eiropas Savienības konkurences tiesību pārkāpumiem (OV L 349, 5.12.2014., 1. lpp.).

- (50) Iecietības programmas ir svarīgs rīks, kas palīdz atklāt slepenos kartelus un tādējādi veicina efektīvu saukšanu pie atbildības par smagākajiem konkurences tiesību pārkāpumiem un sodu piemērošanu par šiem pārkāpumiem. Tomēr dalībvalstu piemērotās iecietības programmas pašlaik ievērojami atšķiras savā starpā. Minētās atšķirības rada juridisko nenoteiktību pārkāpumu izdarījušajiem uzņēmumiem attiecībā uz nosacījumiem, ar kādiem tie var lūgt piemērot iecietības programmu, kā arī nenoteiktība attiecībā uz atbrīvošanu no naudas soda saskaņā ar attiecīgajām iecietības programmām. Šāda nenoteiktība varētu mazināt potenciālo iecietības pieteikuma iesniedzēju stimulus pieteikties iecietības programmas piemērošanai. Tas savukārt var novest pie neefektīvākas konkurences tiesību izpildes Savienībā, jo tiek atklāts mazāk slepeno kartelu.
- (51) Dalībvalstu iecietības programmu atšķirības turklāt apdraud konkurences apstākļu vienlīdzību uzņēmumiem, kas darbojas iekšējā tirgū. Tāpēc ir lietderīgi palielināt juridisko noteiktību uzņēmumiem, kas darbojas iekšējā tirgū, un veicināt iecietības programmu pievilcību visā Savienībā, samazinot šīs atšķirības tā, ka visas VKI ar vienādiem nosacījumiem var piešķirt atbrīvojumu no naudas soda, samazināt naudas sodu un pieņemt kopsavilkuma pieteikumus. Nākotnē varētu būt vajadzīgi turpmāki Eiropas Konkurences tīkla centieni iecietības programmu saskaņošanā.
- (52) VKI būtu jāvar uzņēmumi atbrīvot no naudas soda un paredzēt naudas soda samazinājumus, ja ir izpildīti noteikti nosacījumi. Uzņēmumu asociācijām, kas pašas veic ekonomisko darbību, vajadzētu būt tiesīgām uz atbrīvojumu no naudas soda vai naudas soda samazinājumu gadījumos, ja tās iespējamā karteli piedalās pašas, nevis savu dalībnieku vārdā.
- (53) Lai karteli uzskatītu par slepeno karteli, slepeniem nav jābūt visiem rīcības aspektiem. Jo īpaši, karteli var uzskatīt par slepeno karteli, ja tā elementi, kas apgrūtina pilna rīcības apmēra atklāšanu, nav zināmi sabiedrībai vai klientiem vai piegādātājiem.
- (54) Lai kvalificētos iecietības programmas piemērošanai, pieteikuma iesniedzējam būtu jābeidz iesaistīties iespējamajā slepenajā kartelī, izņemot gadījumu, ja VKI uzskata, ka tās turpmāka iesaiste kartelī ir pamatoti nepieciešama izmeklēšanas integritātes saglabāšanai, piemēram, nolūkā nodrošināt, lai citi iespējamie kartela dalībnieki neuzzinātu, ka VKI tika informēta par iespējamo karteli, pirms tā veic izmeklēšanas pasākumus, piemēram, nepieteiktas inspekcijas.
- (55) Lai kvalificētos iecietības programmas piemērošanai, pieteikuma iesniedzējam būtu patiesi, pilnībā, nepārtraukti un nekavējoties jāsadarbojas ar VKI. Tas cita starpā nozīmē, ka laikā, kad tas plāno iesniegt pieteikumu VKI, nebūtu pieļaujams, ka pieteikuma iesniedzējs iznīcinātu, viltotu vai slēptu pierādījumus par iespējamo slepeno karteli. Kad uzņēmums plāno iesniegt pieteikumu, pastāv risks, ka tā direktori, vadītāji un citi darbinieki varētu iznīcināt pierādījumus nolūkā slēpt savu iesaisti kartelī, bet tas varētu notikt arī citu iemeslu dēļ. Tādēļ, VKI būtu jāņem vērā konkrētie apstākļi, kādos pierādījumi tikuši iznīcināti, un šādas iznīcināšanas būtiskums, apsverot, vai pierādījumu iznīcināšana rada šaubas par pieteikuma iesniedzēja patiesu sadarbšanos.
- (56) Lai izpildītu patiesas, pilnīgas, nepārtrauktas un nekavējošas sadarbšanos nosacījumu, laikā, kad tas plāno iesniegt pieteikumu VKI, pieteikuma iesniedzējam nevajadzētu būt izpaudušam sava plānotā pieteikuma faktu vai jebko no tā satura kādam citam, izņemot citām VKI, Komisijai vai konkurences iestādēm trešās valstīs. Minētais neliedz pieteikuma iesniedzējam ziņot par savu rīcību citām publiskām iestādēm, kā prasīts attiecīgos likumos, bet vienīgi liedz tam izpaust faktu, ka tas plāno iesniegt iecietības pieteikumu, un nodot minētajām iestādēm saskaņā ar iecietības programmu sniegtas liecības. Tomēr, pildot savus pienākumus saskaņā ar minētajiem attiecīgajiem tiesību aktiem, pieteikuma iesniedzējam būtu arī jāapsver tas, ka ir svarīgi negatīvi neietekmēt potenciālo VKI izmeklēšanu.
- (57) Pieteikuma iesniedzējiem vajadzētu būt iespējai saskaņā ar iecietības programmu sniegtās liecības attiecībā uz pilniem vai kopsavilkuma pieteikumiem iesniegt rakstveidā, un VKI rīcībā arī vajadzētu būt sistēmai, kas dod iespēju šādas liecības pieņemt vai nu mutiski, vai ar citiem līdzekļiem, kas dod iespēju, ka pieteikuma iesniedzēji šādas liecības neiegūst savā rīcībā, pārziņā vai uzraudzībā. VKI vajadzētu būt iespējai izvēlēties, ar kādiem līdzekļiem tās pieņem saskaņā ar iecietības programmu sniegtās liecības.
- (58) Uzņēmumiem, kas vēlas iesniegt pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda, pirms tā oficiālas iesniegšanas, vajadzētu būt iespējai sākumā VKI prasīt atzīmi, kas nodrošina vietu rindā uz iecietības programmu, lai

pieteikuma iesniedzējam dotu laiku savākt nepieciešamo informāciju un pierādījumus, kas atbilst attiecīgajam pierādījumu līmenim. Tas neskar to, ka dalībvalstis var ļaut pieteikties uz atzīmi arī uzņēmumiem, kas iesniedz pieteikumu uz naudas soda samazinājumu.

- (59) Turklāt, lai samazinātu administratīvo slogu un citu būtisku slogu attiecībā uz laiku, pieteikumu iesniedzējiem vajadzētu būt iespējai iesniegt liecības saistībā ar pilnajiem vai kopsavilkuma pieteikumiem, kā arī saistībā ar atzīmju pieprasījumiem, vai nu kādā no attiecīgās VKI dalībvalsts oficiālajām valodām, vai, ja par to divpusēji vienojušies VKI un pieteikuma iesniedzējs, – kādā citā Savienības oficiālajā valodā. Tiktu uzskatīts, ka šāda vienošanās pastāv, ja VKI parasti pieņem šādus iesniegumus minētajā valodā.
- (60) Ņemot vērā Komisijas un VKI dalīto kompetenci attiecībā uz LESD 101. un 102. panta izpildi, ir svarīgi, ka pastāv kopsavilkuma pieteikumu sistēma, kas darbojas bez traucējumiem. Pieteikuma iesniedzējiem, kuri attiecībā uz iespējamu slepenu karteli ir pieteikušies uz iecietības programmas piemērošanu Eiropas Komisijā, vajadzētu būt iespējai par vienu un to pašu karteli iesniegt VKI kopsavilkuma pieteikumus, ar noteikumu, ka pieteikums Komisijai aptver vairāk nekā trīs dalībvalstis kā skartās teritorijas. Tas neskar iespēju Komisijai rīkoties lietās, ja tās ir cieši saistītas ar citiem Savienības noteikumiem, kurus ekskluzīvi vai efektīvāk var piemērot Komisija, ja Savienības intereses prasa pieņemt Komisijas lēmumu, lai pilnveidotu Savienības konkurences politiku, ja rodas jauns ar konkurenci saistīts jautājums, vai lai nodrošinātu efektīvu izpildi.
- (61) Kopsavilkuma pieteikumu sistēmai būtu jādod uzņēmumiem iespēja iesniegt iecietības pieteikumu VKI, kurā ir ierobežota informācija, ja pilns pieteikums ir iesniegts Komisijai saistībā ar šādu iespējamu karteli. Tādēļ VKI būtu jāpieņem kopsavilkuma pieteikumi, kuros par iespējamo karteli ir sniegts noteikts informācijas minimums par katru 22. panta 2. punktā izklāstīto vienību. Tas neskar pieteikuma iesniedzēja iespēju vēlāk sniegt sīkāku informāciju. Pēc iecietības pieteikuma iesniedzēja lūguma VKI būtu tam jāsniedz saņemšanas apstiprinājums, norādot saņemšanas datumu un laiku. Ja VKI vēl nav saņēmusi šādu iepriekšēju iecietības pieteikumu no cita pieteikuma iesniedzēja par to pašu iespējamo karteli un uzskata, ka kopsavilkuma pieteikums izpilda 22. panta 2. punkta prasības, VKI būtu attiecīgi jāinformē pieteikuma iesniedzējs.
- (62) Kopsavilkuma pieteikumu sistēmas mērķis ir samazināt administratīvo slogu pieteikuma iesniedzējiem, kuri iesniedz iecietības pieteikumus Komisijai saistībā ar iespējamu slepenu karteli, kas aptver vairāk nekā trīs dalībvalstis kā skartās teritorijas. Tā kā šādos gadījumos Komisija saņem pilnu pieteikumu, tai vajadzētu laikposmā, kamēr noskaidrojas, vai Komisija rīkosies attiecībā uz visu šo lietu vai tās daļu, būt galvenajai saziņas iestādei ar iecietības pieteikuma iesniedzēju, jo īpaši sniedzot norādījumus par to, kā pieteikuma iesniedzējam jāveic visas turpmākās iekšējās izmeklēšanas. Komisijai jācenšas lemt par šo jautājumu saprātīgā termiņā un attiecīgi informēs VKI, neskarot Regulas (EK) Nr. 1/2003 11. panta 6. punktu. Izņēmuma apstākļos, kad tas ir obligāti nepieciešams lietu nošķiršanai vai lietu sadalei, VKI būtu jāvar pirms šādas noskaidrošanas pieprasīt pieteikuma iesniedzējam iesniegt pilnu pieteikumu. Šī iespēja būtu jāizmanto ļoti reti. Citos gadījumos pieteikuma iesniedzējam būtu jāprasa vienīgi iesniegt pilnu pieteikumu VKI, kura ir saņēmusi kopsavilkuma pieteikumu, kad ir noskaidrojies, ka Komisija neplāno rīkoties attiecībā uz visu lietu vai tās daļu.
- (63) Pieteikuma iesniedzējiem vajadzētu būt dotai iespējai tām VKI, kurām tie bija iesnieguši kopsavilkuma pieteikumus, iesniegt pilnos iecietības pieteikumus. Ja pieteikuma iesniedzēji VKI norādītajā laikposmā iesniedz šādus pilnos pieteikumus, būtu jāuzskata, ka tajos iekļautā informācija ir iesniegta kopsavilkuma pieteikuma iesniegšanas laikā, ar noteikumu, ka kopsavilkuma pieteikums aptver tos pašus produktus un teritorijas, un to pašu iespējamā kartela darbības ilgumu kā Komisijai iesniegtais iecietības pieteikums, kas varētu būt ticis atjaunināts. Ja Komisijai iesniegtā iecietības pieteikuma tvērums mainās, pieteikuma iesniedzējiem vajadzētu būt pienākumam informēt tās VKI, kurām tie ir iesnieguši kopsavilkuma pieteikumus, un attiecīgi atjaunināt kopsavilkuma pieteikumus. Sadarbojoties Eiropas Konkurences tikla ietvaros, VKI vajadzētu spēt pārbaudīt, vai kopsavilkuma pieteikuma tvērums atbilst Komisijai iesniegtā iecietības pieteikuma tvērumam.

- (64) Juridiskā nenoteiktība jautājumā par to, vai pieteikumu uz atbrīvojumu no naudas soda iesniedzēju pašreizējie un bijušie direktori, vadītāji un citi darbinieki ir aizsargāti pret individuālām sankcijām, piemēram, naudas sodiem, diskvalifikāciju vai cietumsodu, varētu atturēt potenciālos pieteikuma iesniedzējus no pieteikšanās iecietības programmas piemērošanai. Ņemot vērā viņu ieguldījumu slepenu karteļu atklāšanā un izmeklēšanā, minētās personas principā būtu jāaizsargā pret sankcijām saistībā ar viņu iesaisti slepenajā kartelī, uz kuru attiecas konkrētais pieteikums, ko publiskās iestādes, ievērojot valsts tiesību aktus, kuriem galvenokārt pamatā ir tādi paši mērķi kā LESD 101. pantam, piemēram, valsts tiesību aktus par mahinācijām ar cenu piedāvājumu, ja ir izpildīti šajā direktīvā izklāstītie nosacījumi, piemēro kriminālprocesā, administratīvajā procedūrā un tiesvedībā, kas nav kriminālprocess. Viens no šiem nosacījumiem ir tāds, ka pieteikumam uz atbrīvojumu no naudas soda vajadzētu būt datētam agrāk nekā brīdī, kad kompetentās valsts iestādes informēja minētās personas par procedūru, kuras rezultātā varētu tikt piemērotas sankcijas. Šādā procedūrā ir ietverts brīdis, kad minētajām personām piemēro aizdomās turamā statusu par šādu valsts tiesību aktu pārkāpšanu.

Dalībvalstīm ir rīcības brīvība valsts tiesību aktos paredzēt kārtību, kā minētajām personām būtu jāsadarbojas ar attiecīgajām iestādēm, lai nodrošinātu efektīvu šīs aizsardzības darbību. Aizsardzība pret kriminālsodiem aptver gadījumus, kuros kompetentās valsts iestādes ar konkrētiem nosacījumiem vai saskaņā ar norādījumiem par personas turpmāko rīcību neveic kriminālvajāšanu.

- (65) Atkāpjoties no minētā, lai nodrošinātu to, ka aizsardzība pret sankcijām, kuras personām jāpiemēro kriminālprocesā, atbilst to juridiskajā sistēmā pastāvošajiem pamatprincipiem, dalībvalstis varētu paredzēt, ka kompetentās iestādes var izvēlēties vai nu aizsargāt personu pret sankcijām, vai tikai mīkstināt minētās sankcijas atkarībā no rezultāta, ko iegūst, izsverot interesi veikt pret personām kriminālvajāšanu un/vai piemērot personai sankcijas salīdzinājumā ar personas ieguldījumu karteļu atklāšanā un izmeklēšanā. Novērtējot interesi veikt kriminālvajāšanu pret minētajām personām un/vai piemērot tām sankcijas, citu faktoru vidū var ņemt vērā viņu personīgo atbildību vai ieguldījumu pārkāpumā.
- (66) Dalībvalstīm nav liegts aizsargāt pret sankcijām vai šādu sankciju mīkstināšanu arī pieteikumu uz naudas soda samazinājumu iesniedzēju pašreizējos un bijušos direktorus, vadītājus un citus darbiniekus.
- (67) Lai aizsardzība varētu darboties situācijās, kad ir iesaistīta vairāk nekā viena jurisdikcija, dalībvalstīm būtu jāparedz, ka tad, ja kompetentā sankciju piemērošanas vai kriminālvajāšanas iestāde nav tajā pašā jurisdikcijā kā lietas izskatītājas konkurences iestādes jurisdikcija, vajadzīgā saziņa starp minētajām iestādēm būtu jānodrošina kompetentās sankciju piemērošanas vai kriminālvajāšanas iestādes jurisdikcijas VKI.
- (68) Sistēmā, kurā Komisijai un VKI ir paralēlas pilnvaras piemērot LESD 101. un 102. pantu, ir nepieciešama cieša VKI savstarpēja sadarbība, kā arī VKI un Komisijas sadarbība. Jo īpaši, gadījumos, kad viena VKI, ievērojot Regulas (EK) Nr. 1/2003 22. panta 1. punktu, veic inspekciju vai iztaujāšanu saskaņā ar savas valsts tiesību aktiem citas VKI vārdā, būtu jāparedz iespēja, ka, lai palielinātu šo inspekciju un iztaujāšanu efektivitāti ar papildu resursiem un vispārīgajām un tehniskajām zināšanām, tajās piedalās un palīdz pieprasījuma iesniedzējas iestādes amatpersonas. VKI vajadzētu būt arī pilnvarotām lūgt citas VKI palīdzēt konstatēt, vai no uzņēmumu vai uzņēmumu apvienību puses nav bijusi rīcība, kas neatbilst izmeklēšanas pasākumiem un lēmumiem, kurus pieņēmušas pieprasījuma iesniedzējas VKI.
- (69) Būtu jāveic pasākumi, kas VKI dod iespēju pieprasīt savstarpējo palīdzību attiecībā uz dokumentu, kas saistīti ar LESD 101. un 102. panta piemērošanu uz pārrobežu pamata, paziņošanu procedūras pusēm vai citiem uzņēmumiem, apvienībām vai fiziskām personām, kas var būt šādu paziņojumu adresāti. Tāpat VKI būtu jāvar pieprasīt iestādēm citās dalībvalstīs izpildīt lēmumus, ar kuriem uzliek naudas sodus vai periodiskos soda maksājumus, ja pieprasījuma iesniedzēja iestāde ir pielikusi samērīgas pūles, lai noskaidrotu, ka uzņēmumam, pret kuru naudas sodu vai periodisko soda maksājumu jāizpilda, nav pietiekamu aktīvu pieprasījuma iesniedzējas iestādes dalībvalstī. Dalībvalstīm jo īpaši būtu arī jāparedz, ka tad, ja uzņēmums, pret kuru naudas sods vai periodiskais soda maksājums ir izpildāms, neveic uzņēmējdarbību pieprasījuma iesniedzējas iestādes dalībvalstī, pieprasījuma saņēmēja iestāde pēc pieprasījuma iesniedzēja iestādes lūguma var izpildīt lēmumus, ko pieņēmusi

pieprasījuma iesniedzēja iestāde. Tas nodrošinātu efektīvu LESD 101. un 102. panta izpildi un sekmētu pienācīgu iekšējā tirgus darbību. Lai nodrošinātu, ka VKI atvēl pietiekamus resursus savstarpējās palīdzības pieprasījumu apstrādei, un lai sekmētu šādu palīdzību, pieprasījuma saņēmējām iestādēm vajadzētu būt iespējai atgūt izmaksas, kas tām radušās, sniedzot šādu palīdzību. Šāda savstarpēja palīdzība neskar Padomes Pamatlēmuma 2005/214/TI ⁽⁵⁾ piemērošanu.

- (70) Lai nodrošinātu, ka VKI efektīvi izpilda LESD 101. un 102. pantu, nepieciešams paredzēt praktiskus noteikumus par noilguma termiņiem. Piemēram, paralēlo pilnvaru sistēmas kontekstā būtu jāparedz, ka konkrētās valsts noilguma termiņa skaitīšanu aptur vai pārtrauc uz laiku, kamēr ilgst procedūra citu dalībvalstu VKI vai Komisijā. Šādai apturēšanai vai pārtraukšanai nevajadzētu liegt dalībvalstīm paturēt vai ieviest absolūtus noilguma termiņus, ja vien tādu absolūtu noilguma termiņu ilgums nepadara efektīvu LESD 101. un 102. panta izpildi par praktiski neiespējamu vai pārmērīgi sarežģītu.
- (71) Lai nodrošinātu, ka lietas Eiropas Konkurences tīklā tiek izskatītas rezultatīvi un efektīvi, tajās dalībvalstīs, kurās par VKI LESD 101. un 102. panta izpildes nolūkos, kā minēts šīs direktīvas 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13. un 16. pantā, ir iecelta gan administratīvā valsts konkurences iestāde, gan valsts konkurences tiesu iestāde, administratīvajām valsts konkurences iestādēm vajadzētu būt iespējai tiešā veidā celt prasību valsts konkurences tiesu iestādē. Turklāt tad, ja valsts tiesas darbojas procesos, kuros tiek apstrīdēti lēmumi, ko pieņemušas VKI, kas piemēro LESD 101. vai 102. pantu, administratīvajām valsts konkurences iestādēm vajadzētu pilnībā būt tiesīgām attiecīgajā tiesvedībā piedalīties prokurora vai atbildētāja statusā un būtu jābauda tādas pašas tiesības, kādas ir minētās tiesvedības publiskajām pusēm.
- (72) Risks, ka pašapsūdzāmi materiāli varētu tikt izpausti ne tikai tās izmeklēšanas kontekstā, kuras mērķiem tie tika sniegti, varētu vājināt potenciālo iecietības pieteikuma iesniedzēju stimulus sadarboties ar konkurences iestādēm. Līdz ar to neatkarīgi no tā, kādā formā ir iesniegtas saskaņā ar iecietības programmu sniegtās liecības, tajās iekļautā informācija, kas iegūta, piekļūstot lietas materiāliem, būtu jāizmanto tikai tad, kad tā ir nepieciešama, lai izmantotu aizstāvības tiesības valstu tiesvedībās atsevišķos ļoti ierobežotos gadījumos, kas ir tieši saistīti ar lietu, kurā piešķirta piekļuve lietas materiāliem. Minētajam nevajadzētu liegt konkurences iestādēm publicēt to lēmumus saskaņā ar piemērojamajiem Savienības vai valsts tiesību aktiem.
- (73) Būtisks elements LESD 101. un 102. panta izpildē ir pierādījumi. VKI vajadzētu būt iespējai ņemt vērā attiecīgos pierādījumus neatkarīgi no tā, vai tie ir rakstveidā, mutiski vai elektroniski vai ierakstīti. Minētajam būtu jāaptver iespēja ņemt vērā slēptus ierakstus, ko veikušas fiziskas vai juridiskas personas, kas nav publiskas iestādes, ar noteikumu, ka minētie ieraksti nav vienīgais pierādījumu avots. Tam nebūtu jāskar tiesības tikt uzklautam un visu to ierakstu pieņemamību, kurus veikušas vai ieguvušas publiskas iestādes. Tāpat VKI vajadzētu varēt par attiecīgiem pierādījumiem atzīt elektroniskos ziņojumus neatkarīgi no tā, ka tie šķietami nav lasīti vai ir izdzēsti.
- (74) Nodrošināt to, lai VKI būtu pilnvaras, kas tām vajadzīgas kā efektīvākam izpildītājam, pastiprina nepieciešamību pēc ciešākas sadarbības un efektīvas daudzpusējas un divpusējas saziņas Eiropas Konkurences tīklā. Tam būtu jāietver juridiski nesaistošu pasākumu izstrādi nolūkā atbalstīt un veicināt šīs direktīvas īstenošanu.
- (75) Lai atbalstītu ciešu sadarbību Eiropas Konkurences tīklā, Komisijai būtu jāuztur, jāpilnveido, jāmitina, jāekspluatē un jāatbalsta centrālā informācijas sistēma (Eiropas Konkurences tīkla sistēma), kas atbilst attiecīgajiem konfidencialitātes, datu aizsardzības un datu drošības standartiem. Lai Eiropas Konkurences tīkls darbotos efektīvi un rezultatīvi, būtisks aspekts ir sadarbība. No Savienības vispārējā budžeta būtu jāsedz Eiropas Konkurences tīkla sistēmas uzturēšanas, pilnveides, mitināšanas, lietotājatbalsta un ekspluatācijas izmaksas, kā arī citas administratīvās izmaksas, kas rodas saistībā ar Eiropas Konkurences tīkla darbību, jo īpaši ar sanāksmju organizēšanu

⁽⁵⁾ Padomes Pamatlēmums 2005/214/TI (2005. gada 24. februāris) par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu attiecībā uz finansiālām sankcijām (OV L 76, 22.3.2005., 16. lpp.).

saistītās izmaksas. Ir noteikts, ka līdz 2020. gadam Eiropas Konkurences tīkla sistēmas izmaksas tiks segtas no programmas Eiropas publiskās pārvaldes iestāžu sadarbības risinājumu un kopīgu sistēmu nodrošināšanai (programma ISA⁽⁶⁾), kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu (ES) 2015/2240 ⁽⁶⁾, ievērojot šai programmai pieejamos resursus un atbilstības un prioritāšu kritērijus.

- (76) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķi, proti, nodrošināt, lai VKI būtu nepieciešamās neatkarības garantijas, resursi un izpildes un naudas sodu uzlikšanas pilnvaras, kas dod iespēju efektīvi piemērot LESD 101. un 102. pantu un valstu konkurences tiesības paralēli LESD 101. un 102. pantam un nodrošināt efektīvu iekšējā tirgus un Eiropas Konkurences tīkla darbību, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet, ņemot vērā nepieciešamību LESD 101. un 102. pantu piemērot efektīvi un konsekventi un tostarp ņemot vērā šīs direktīvas teritoriālo tvērumu, to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar LES 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā ir paredzēti vienīgi tie pasākumi, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (77) Saskaņā ar Dalībvalstu un Komisijas 2011. gada 28. septembra kopīgo politisko deklarāciju par skaidrojošiem dokumentiem ⁽⁷⁾ dalībvalstis ir apņēmušās, paziņojot savus transponēšanas pasākumus, pamatotos gadījumos pievienot vienu vai vairākus dokumentus, kuros paskaidrota saikne starp direktīvas sastāvdaļām un atbilstīgajām daļām valsts transponēšanas instrumentos. Attiecībā uz šo direktīvu tiek uzskatīts, ka šādu dokumentu nosūtīšana ir pamatota,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

I NODAĻA

PRIEKŠMETS, DARBĪBAS JOMA UN DEFINĪCIJAS

1. pants

Priekšmets un piemērošanas joma

1. Šajā direktīvā ir paredzēti konkrēti noteikumi ar mērķi nodrošināt, lai valsts konkurences iestādēm būtu nepieciešamās neatkarības garantijas, resursi un izpildes un naudas sodu uzlikšanas pilnvaras, kas dod iespēju efektīvi piemērot LESD 101. un 102. pantu, lai neizkropļotu konkurenci iekšējā tirgū un lai valstu tiesību akti un pasākumi, kas liedz valsts konkurences iestādēm panākt efektīvu izpildi, nenostādītu patērētājus un uzņēmumus neizdevīgā situācijā.
2. Šī direktīva attiecas uz LESD 101. un 102. panta piemērošanu un paralēlo valsts konkurences tiesību noteikumu piemērošanu tajā pašā lietā. Attiecībā uz šīs direktīvas 31. panta 3. punktu un 4. punktu, šī direktīva attiecas arī uz gadījumiem, kad piemēro tikai valsts konkurences tiesību aktus.
3. Šajā direktīvā ir paredzēti atsevišķi noteikumi par savstarpējo palīdzību ar mērķi nodrošināt, lai pienācīgi darbotos iekšējais tirgus un ciešā sadarbības sistēma Eiropas Konkurences tīklā.

2. pants

Definīcijas

1. Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

- 1) "valsts konkurences iestāde" ir iestāde, kuru dalībvalsts saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1/2003 35. pantu norīkojusi kā atbildīgo par LESD 101. un 102. panta piemērošanu; dalībvalstis var norīkot vienu vai vairākas administratīvās konkurences iestādes (administratīvā valsts konkurences iestādes), kā arī tiesu iestādes (valsts konkurences tiesu iestādes);
- 2) "administratīvā valsts konkurences iestāde" ir administratīvā iestāde, ko dalībvalsts norīkojusi visu vai dažu valsts konkurences iestādes funkciju izpildei;

⁽⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2015/2240 (2015. gada 25. novembris), ar ko izveido programmu Eiropas publiskās pārvaldes iestāžu, uzņēmumu un iedzīvotāju sadarbības risinājumu un kopīgu sistēmu nodrošināšanai (programma ISA⁽⁷⁾) kā līdzekli publiskā sektora modernizācijai (OV L 318, 4.12.2015., 1. lpp.).

⁽⁷⁾ OVC 369, 17.12.2011., 14. lpp.

- 3) "valsts konkurences tiesu iestāde" ir tiesu iestāde, ko dalībvalsts norīkojusi dažu valsts konkurences iestādes funkciju izpildei;
- 4) "konkurences iestāde" ir valsts konkurences iestāde, Komisija, vai abas kopā – atkarībā no konteksta;
- 5) "Eiropas Konkurences tīkls" ir publisko iestāžu tīkls, kuru veido valsts konkurences iestādes un Komisija un kura uzdevums ir kalpot par diskusiju un sadarbības forumu LESD 101. un 102. panta piemērošanā un izpildē;
- 6) "valsts konkurences tiesību akti" ir valstu tiesību aktu noteikumi, kuru galvenais mērķis ir tāds pats kā LESD 101. un 102. pantam un kurus, ievērojot Regulas (EK) Nr. 1/2003 3. panta 1. punktu, vienā un tajā pašā lietā piemēro paralēli Savienības konkurences tiesību aktiem, kā arī valsts tiesību aktu noteikumiem, kuru galvenais mērķis ir tāds pats kā LESD 101. un 102. pantam un kurus piemēro vienus pašus attiecībā uz šīs direktīvas 31. panta 3. punktu un 4. punktu, izņemot valstu tiesību aktu noteikumus, ar ko nosaka kriminālsodus fiziskām personām;
- 7) "valsts tiesa" ir dalībvalsts tiesa LESD 267. panta nozīmē;
- 8) "pārsūdzības tiesa" ir valsts tiesa, kas ir pilnvarota parastajā pārsūdzības kārtībā pārskatīt valsts konkurences iestādes lēmumus vai pārskatīt spriedumus, kas pieņemti par minētajiem lēmumiem, neatkarīgi no tā, vai minētā tiesa ir tiesīga konstatēt konkurences tiesību aktu pārkāpumu;
- 9) "izpildes procedūra" ir LESD 101. vai 102. panta piemērošanas procedūra konkurences iestādē līdz brīdim, kad minētā konkurences iestāde izbeidz šādu procedūru, pieņemot šīs direktīvas 10., 12. vai 13. pantā minēto lēmumu, vai – Komisijas gadījumā – pieņemot Regulas (EK) Nr. 1/2003 7., 9. vai 10. pantā minēto lēmumu, vai kamēr konkurences iestāde nesecina, ka tās rīcībai vairs nav pamata;
- 10) "uzņēmums", kā minēts LESD 101. un 102. pantā, ir ikviens subjekts, kas veic saimniecisko darbību, neatkarīgi no tā juridiskā statusa un finansēšanas veida;
- 11) "kartelis" ir vienošanās vai saskaņota darbība starp diviem vai vairākiem konkurentiem ar mērķi saskaņot savas pret konkurenci vērstās darbības tirgū vai ietekmēt attiecīgos konkurences parametrus, īstenojot, bet neaprobežojoties tikai ar to, tādu praksi kā iepirkuma vai pārdošanas cenu vai citu tirdzniecības nosacījumu, tostarp saistībā ar intelektuālā īpašuma tiesībām, noteikšana vai koordinēšana, ražošanas vai pārdošanas kvotu sadale, tirgu un klientu sadale, tostarp veicot mahinācijas ar cenu piedāvājumu, importa vai eksporta ierobežošana vai pret konkurenci vērstas darbības attiecībā uz citiem konkurentiem;
- 12) "slepens kartelis" ir kartelis, kura eksistence ir daļēji vai pilnībā slēpta;
- 13) "atbrīvojums no naudas soda" ir atbrīvojums no naudas soda, ko citādi uzliktu uzņēmumam par tā dalību slepenā kartelī; tādā veidā tas tiek atalgots par savu sadarbošanos ar konkurences iestādi iecietības programmā;
- 14) "naudas soda samazinājums" ir tā naudas soda summas samazinājums, ko citādi uzliktu uzņēmumam par tā dalību slepenā kartelī; tādā veidā tas tiek atalgots par savu sadarbošanos ar konkurences iestādi iecietības programmā;
- 15) "iecietība" ir atbrīvojums no naudas soda un naudas soda samazinājums;
- 16) "iecietības programma" ir programma, kura tiek īstenota, lai piemērotu LESD 101. pantu vai atbilstošu valsts konkurences tiesību noteikumu, un saskaņā ar kuru slepena karteļa dalībnieks neatkarīgi no citiem kartelī iesaistītajiem uzņēmumiem sadarbojas izmeklēšanā ar konkurences iestādi, brīvprātīgi sniedzot tam zināmo informāciju par karteli un tā lomu tajā, pretī ar attiecīgu lēmumu vai procedūras izbeigšanu saņemot atbrīvojumu no naudas soda, kas piemērojams par iesaistīšanos kartelī, vai šā naudas soda samazinājumu;
- 17) "liecība, kas sniegta saskaņā ar iecietības programmu" ir uzņēmuma vai fiziskas personas vai to vārdā brīvprātīgi sniegta mutiska vai rakstiska informācija konkurences iestādei vai minētās informācijas transkripcija, kurā aprakstīta minētā uzņēmuma vai fiziskās personas rīcībā esošā informācija par karteli un šā uzņēmuma vai personas loma tajā un kura speciāli sagatavota iesniegšanai attiecīgajā konkurences iestādē, lai saņemtu atbrīvojumu no naudas soda vai naudas soda samazinājumu saskaņā ar iecietības programmu, un kurā nav ietverti pierādījumi, kas pastāv neatkarīgi no izpildes procedūras, neraugoties uz to, vai šī informācija atrodas konkurences iestādes lietas materiālos, proti, iepriekšpastāvējušu informāciju;

- 18) "izlīguma iesniegums" ir uzņēmuma vai tā vārdā brīvprātīgi sniegta informācija konkurences iestādei, kurā uzņēmums atzīst vai atsakās apstrīdēt savu dalību LESD 101. vai 102. panta vai valsts konkurences tiesību akta pārkāpumā un savu atbildību par minēto pārkāpumu un kura speciāli sagatavota, lai dotu konkurences iestādei iespēju piemērot vienkāršoto vai paātrināto procedūru;
 - 19) "pieteikuma iesniedzējs" ir uzņēmums, kas saskaņā ar iecietības programmu piesakās uz atbrīvojumu no naudas soda vai uz naudas soda samazinājumu;
 - 20) "pieprasījuma iesniedzēja iestāde" ir valsts konkurences iestāde, kas iesniedz 24., 25., 26., 27. vai 28. pantā minēto savstarpējās palīdzības pieprasījumu;
 - 21) "pieprasījuma saņēmēja iestāde" ir valsts konkurences iestāde, kas saņem savstarpējās palīdzības pieprasījumu, un attiecībā uz 25., 26. 27. vai 28. pantā minēto savstarpējās palīdzības pieprasījumu var būt kompetenta publiska struktūra, kam saskaņā ar valsts normatīvajiem aktiem un administratīvo praksi uzticēta galvenā atbildība par šādu lēmumu izpildi;
 - 22) "galīgs lēmums" ir tāds lēmums, ko nevar vai vairs nevar pārsūdzēt ar parastiem pārsūdzības līdzekļiem.
2. Visur, kur šajā direktīvā ir atsauce uz LESD 101. un 102. panta piemērošanu vai pārkāpumu, domāta arī valsts konkurences tiesību aktu paralēlā piemērošana tajā pašā lietā.

II NODAĻA

PAMATTIESĪBAS

3. pants

Garantijas

1. Procedūrās attiecībā uz LESD 101. vai 102. panta pārkāpumiem, tostarp šajā direktīvā minēto valsts konkurences iestāžu pilnvaru īstenošanā, ievēro Savienības tiesību aktu vispārīgos principus un Eiropas Savienības Pamattiesību hartu.
2. Dalībvalstis nodrošina, lai 1. punktā minēto pilnvaru īstenošanā tiktu ievērotas pienācīgas garantijas attiecībā uz uzņēmumu aizstāvības tiesībām, tostarp tiesības tikt uzklautam un tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā.
3. Dalībvalstis nodrošina, lai valsts konkurences iestāžu izpildes procedūras tiktu īstenotas saprātīgā termiņā. Dalībvalstis nodrošina, lai valsts konkurences iestādes, pirms tās pieņem lēmumu saskaņā ar šīs direktīvas 10. pantu, pieņemtu paziņojumu par iebildumiem.

III NODAĻA

NEATKARĪBA UN RESURSI

4. pants

Neatkarība

1. Lai nodrošinātu administratīvo valsts konkurences iestāžu neatkarību LESD 101. un 102. panta piemērošanā, dalībvalstis nodrošina, lai šādas iestādes savus pienākumus pildītu un pilnvaras īstenotu objektīvi un efektīvas un vienveidīgas minēto noteikumu piemērošanas interesēs, ievērojot samērīgas pārskatatbildības prasības un neskarot ciešu konkurences iestāžu sadarbību Eiropas Konkurences tīklā.
2. Jo īpaši dalībvalstis vismaz nodrošina, lai administratīvajās valsts konkurences iestādēs darbinieki un personas, kas pieņem lēmumus, īstenojot šīs direktīvas 10. līdz 13. pantā un 16. pantā minētās pilnvaras:
 - a) spētu pildīt viņiem uzticētos pienākumus un īstenot savas pilnvaras attiecībā uz LESD 101. un 102. panta piemērošanu neatkarīgi no politiskās un cita veida ārējās ietekmes;
 - b) pildot viņiem uzticētos pienākumus un īstenojot savas pilnvaras attiecībā uz LESD 101. un 102. panta piemērošanu, nelūgtu un nepieņemtu ne valdību, ne citu publisko vai privāto subjektu norādījumus, neskarot dalībvalsts valdības tiesības tiesības izdot vispārīgus politikas noteikumus, kas neattiecas uz nozares izmeklēšanu vai konkrētu izpildes procedūru; un
 - c) atturētos no rīcības, kas nav saderīga ar viņiem uzticēto pienākumu pildīšanu un/vai pilnvaru īstenošanu attiecībā uz LESD 101. un 102. panta piemērošanu; un uz viņiem attiecas procedūras, ar ko nodrošina, ka saprātīgi ilgu laiku pēc aiziešanas no darba viņi atturas no darbības izpildes procedūrās, kas varētu izraisīt interešu konfliktu.

3. Personas, kas administratīvajās valsts konkurences iestādēs pieņem lēmumus, īstenojot šīs direktīvas 10. līdz 13. pantā un 16. pantā minētās pilnvaras, neatstādina no šādām iestādēm tādu iemeslu dēļ, kas saistīti ar pienācīgu viņiem uzticēto pienākumu pildīšanu vai pienācīgu pilnvaru īstenošanu attiecībā uz šīs direktīvas 5. panta 2. punktā minētajām LESD 101. un 102. panta piemērošanas darbībām. Viņus var atstādināt tikai tad, ja viņi vairs neatbilst attiecīgo pienākumu pildīšanas nosacījumiem vai ja viņi ir atzīti par vainīgiem smaga valsts tiesību pārkāpuma izdarīšanā. Ņemot vērā nepieciešamību nodrošināt efektīvu izpildi, valsts tiesību aktos iepriekš jānosaka nosacījumus, kas vajadzīgi attiecīgo pienākumu pildīšanai, un to, kas veido smagu pārkāpumu.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka administratīvo valsts konkurences iestāžu lēmējstruktūras locekļus atlasa, pieņem darbā vai ieceļ amatā saskaņā ar skaidrām un pārredzamām procedūrām, kas iepriekš noteiktas valsts tiesību aktos.

5. Administratīvajām valsts konkurences iestādēm ir pilnvaras noteikt savas uzdevumu izpildes prioritātes attiecībā uz šīs direktīvas 5. panta 2. punktā minētajām LESD 101. un 102. panta piemērošanas darbībām. Ja administratīvo valsts konkurences iestāžu pienākumos ir izskatīt oficiālās sūdzības, šīm iestādēm ir pilnvaras noraidīt šādas sūdzības, pamatojoties uz to, ka iestādes šādas sūdzības neuzskata par izpildes prioritāti. Minētais neskar administratīvo valsts konkurences iestāžu pilnvaras noraidīt sūdzības citu valsts tiesību aktos paredzēto iemeslu dēļ.

5. pants

Resursi

1. Dalībvalstis vismaz nodrošina, lai valsts konkurences iestāžu rīcībā būtu pietiekams skaits kvalificētu darbinieku un pietiekami finanšu, tehniskie un tehnoloģiskie resursi pienākumu efektīvai pildīšanai un efektīvai pilnvaru īstenošanai attiecībā uz LESD 101. un 102. panta piemērošanu, kā noteikts šā panta 2. punktā.

2. Šā panta 1. punkta vajadzībām valsts konkurences iestādes var vismaz veikt izmeklēšanu nolūkā piemērot LESD 101. un 102. pantu, pieņemot minēto noteikumu piemērošanas lēmumus uz Regulas (EK) Nr. 1/2003 5. panta pamata; un cieši sadarboties Eiropas Konkurences tīklā nolūkā nodrošināt efektīvu un vienveidīgu LESD 101. un 102. panta piemērošanu. Ciktāl tas paredzēts valsts tiesību aktos, valsts konkurences iestādes var arī attiecīgā gadījumā konsultēt valsts iestādes un struktūras par likumdošanas, reglamentējošiem un administratīvajiem pasākumiem, kuri var ietekmēt konkurenci iekšējā tirgū, kā arī sekmēt sabiedrības informētību par LESD 101. un 102. pantu.

3. Neskarot valsts budžeta noteikumus un procedūras, dalībvalstis nodrošina, lai valsts konkurences iestādēm tiktu dota neatkarība attiecībā uz piešķirto budžeta līdzekļu izlietojumu 2. punktā noteikto pienākumu veikšanai.

4. Dalībvalstis nodrošina, lai administratīvās valsts konkurences iestādes iesniegtu valdības vai parlamenta struktūrai periodiskus ziņojumus par savām darbībām. Dalībvalstis nodrošina, lai minētajos ziņojumos tiktu iekļauta informācija par lēmējstruktūras locekļu iecelšanu amatā un atstādināšanu, attiecīgajā gadā piešķirto resursu apmēru un tā izmaiņām salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem. Šādi ziņojumi tiek darīti publiski pieejami.

IV NODAĻA

PILNVARAS

6. pants

Uzņēmuma telpu inspicēšanas pilnvaras

1. Dalībvalstis nodrošina, lai administratīvās valsts konkurences iestādes varētu uzņēmumos un uzņēmumu apvienībās veikt jebkādas nepieciešamās inspekcijas, kas nepieciešamas LESD 101. un 102. panta piemērošanai. Dalībvalstis nodrošina, lai amatpersonām un citām pavadošajām personām, ko valsts konkurences iestādes pilnvarojušas vai iecēlušas šādu inspekciju veikšanai, būtu vismaz šādas pilnvaras:

a) iekļūt jebkurās uzņēmumu un uzņēmumu apvienību telpās, zemes īpašumos un transportlīdzekļos;

b) izskatīt ar darījumdarbību saistītos grāmatvedības un citus dokumentus neatkarīgi no attiecīgā datu nesēja veida, un tiesības piekļūt visai informācijai, kas ir pieejama inspicējamajam subjektam;

- c) jebkādā formā izgatavot vai iegūt grāmatvedības vai citu dokumentu kopijas vai izvilkumus un, ja tās to uzskata par vajadzīgu, turpināt šādu informācijas meklēšanu un kopiju vai izvilkumu atlasīšanu valsts konkurences iestāžu telpās vai jebkurās citās attiecīgi noteiktās telpās;
- d) aizzīmogot jebkuras uzņēmuma telpas un grāmatvedības vai citus dokumentus uz tik ilgu laiku un tādā apjomā, kāds vajadzīgs inspekcijai;
- e) prasīt jebkuram uzņēmuma vai uzņēmumu apvienības darbiniekam vai pārstāvim paskaidrojumus par faktiem vai dokumentiem, kas attiecas uz inspekcijas priekšmetu un mērķi, un fiksēt atbildes.

2. Dalībvalstis nodrošina, lai uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām būtu pienākums pakļauties 1. punktā minētajām inspekcijām. Dalībvalstis arī nodrošina, ka, ja uzņēmums vai uzņēmumu apvienība pretojas inspekcijai, kuru ir uzdevusi veikt administratīvā valsts konkurences iestāde un/vai kuru ir atļāvusi veikt valsts tiesu iestāde, valsts konkurences iestādes var piesaistīt nepieciešamo policijas vai līdzvērtīgas tiesībsardzības iestādes palīdzību, lai būtu iespējams veikt šo inspekciju. Minēto palīdzību var piesaistīt arī piesardzības nolūkā.

3. Šis pants neskar valsts tiesību aktos paredzētās prasības attiecībā uz valsts tiesu iestādes iepriekšējo atļauju šādu inspekciju veikšanai.

7. pants

Uzņēmuma telpu inspicēšanas pilnvaras

- 1. Dalībvalstis nodrošina, lai gadījumā, kad pastāv pamatotas aizdomas, ka ar darījumdarbību un inspekcijas priekšmetu saistīti grāmatvedības vai citi dokumenti, kas varētu būt noderīgi LESD 101. vai 102. panta pārkāpuma pierādīšanai, tiek glabāti telpās, zemes īpašumos vai transportlīdzekļos, kas nav šīs direktīvas 6. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētie, tostarp uzņēmumu vai uzņēmumu apvienību direktoru, vadītāju un citu darbinieku dzīvesvietā, administratīvās valsts konkurences iestādes var veikt nepieteiktas inspekcijas šādās telpās, zemes īpašumos un transportlīdzekļos.
- 2. Šādas inspekcijas netiek veiktas bez iepriekšējas valsts tiesu iestādes atļaujas.
- 3. Dalībvalstis nodrošina, lai amatpersonām un citām pavadošajām personām, ko valsts konkurences iestādes ir pilnvarojušas vai iecēlušas, lai veiktu inspekciju saskaņā ar šā panta 1. punktu, būtu vismaz 6. panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā un 6. panta 2. punktā paredzētās pilnvaras.

8. pants

Informācijas pieprasījumi

Dalībvalstis nodrošina, lai administratīvās valsts konkurences iestādes varētu pieprasīt uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām noteiktā un saprātīgā termiņā iesniegt visu informāciju, kas nepieciešama LESD 101. un 102. panta piemērošanai. Šādi informācijas pieprasījumi ir samērīgi, un tie neliek pieprasījuma adresātam atzīt LESD 101. un 102. panta pārkāpumu. Pienākums iesniegt visu vajadzīgo informāciju attiecas uz informāciju, kas ir pieejama šādiem uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām. Valsts konkurences iestādes ir arī pilnvarotas pieprasīt visām citām fiziskām vai juridiskām personām noteiktā un saprātīgā termiņā sniegt informāciju, kas var attiekties uz LESD 101. un 102. panta piemērošanu.

9. pants

Iztaujāšana

Dalībvalstis nodrošina, lai administratīvās valsts konkurences iestādes būtu vismaz pilnvarotas izsaukt uz iztaujāšanu jebkuru uzņēmuma vai uzņēmumu apvienības pārstāvi, jebkuru citu juridisku personu pārstāvi un jebkuru fizisku personu, ja šādam pārstāvim vai personai var būt informācija, kas attiecas uz LESD 101. un 102. panta piemērošanu.

10. pants

Pārkāpuma konstatēšana un izbeigšana

1. Dalībvalstis nodrošina, lai tad, ja valsts konkurences iestādes konstatē LESD 101. vai 102. panta pārkāpumu, tās varētu ar lēmumu pieprasīt attiecīgajiem uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām, izbeigt minēto pārkāpumu. Šajā nolūkā tās var noteikt jebkādos strukturālos vai rīcību korigējošos pasākumus, kas ir samērīgi ar izdarīto pārkāpumu un ir vajadzīgi efektīvai pārkāpuma izbeigšanai. Izvēloties starp diviem vienlīdz efektīviem pasākumiem, valsts konkurences iestādes saskaņā ar proporcionalitātes principu izvēlas pasākumu, kas uzņēmumam rada mazāku slogu.

Dalībvalstis nodrošina, lai valsts konkurences iestādes ir pilnvarotas konstatēt LESD 101. vai 102. panta pārkāpumu, kas ir izdarīts pagātnē.

2. Ja pēc Komisijas informēšanas saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1/2003 11. panta 3. punktu valstu konkurences iestādes nolemj, ka nav pamata turpināt izpildes procedūru, un tādēļ minēto izpildes procedūru izbeidz, dalībvalstis nodrošina, lai minētās valstu konkurences iestādes par to attiecīgi informētu Komisiju.

11. pants

Pagaidu noregulējuma pasākumi

1. Dalībvalstis nodrošina, lai valstu konkurences iestādes ir pilnvarotas, balstoties uz LESD 101. vai 102. panta pārkāpuma *prima facie* konstatējumu, rīkoties pēc savas iniciatīvas un ar lēmumu noteikt pagaidu noregulējuma pasākumus attiecībā uz uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām vismaz tajos gadījumos, kas ir steidzami, jo pastāv risks nodarīt būtisku un neatgriezenisku kaitējumu konkurencei. Šāds lēmums ir samērīgs un piemērojams vai nu noteiktu laikposmu, ko var pagarināt, ja tas ir nepieciešami un lietderīgi, vai arī līdz galīgā lēmuma pieņemšanai. Valstu konkurences iestādes par minēto pagaidu noregulējuma pasākumu noteikšanu informē Eiropas Konkurences tīklu.

2. Dalībvalstis nodrošina, lai 1. punktā minēto pagaidu noregulējuma pasākumu likumību, tostarp proporcionalitāti, varētu pārskatīt patātrinātā pārsūdzības procedūrā.

12. pants

Saistības

1. Dalībvalstis nodrošina, ka izpildes procedūrās, kas sāktas ar mērķi pieņemt lēmumu, ar ko pieprasa izbeigt LESD 101. vai 102. panta pārkāpumu, valsts konkurences iestādes var, formāli vai neformāli uzklautot tirgus dalībnieku viedokli, pieņemt lēmumu, ar kuru saistības, ko uzņēmumi vai uzņēmumu apvienības piedāvājuši uzņemt, lai kļiedētu valsts konkurences iestāžu bažas, tiek padarītas saistošas. Šādu lēmumu var pieņemt uz konkrētu laiku, un tajā secina, ka attiecīgās valsts konkurences iestādes rīcībai vairs nav pamata.

2. Dalībvalstis nodrošina, lai valstu konkurences iestādēm būtu efektīvas pilnvaras uzraudzīt 1. punktā minēto saistību izpildi.

3. Dalībvalstis nodrošina, lai valsts konkurences iestādes varētu atsākt izpildes procedūru, ja ir notikušas būtiskas izmaiņas jebkurā no faktiem, uz kuriem balstīts 1. punktā minētais lēmums, ja uzņēmums vai uzņēmumu apvienība rīkojas pretēji savām saistībām vai ja 1. punktā minētais lēmums ir balstīts uz pušu sniegtu nepilnīgu, nepareizu vai maldinošu informāciju.

V NODAĻA

NAUDAS SODI UN PERIODISKIE SODA MAKSĀJUMI

13. pants

Uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām piemērojamie naudas sodi

1. Dalībvalstis nodrošina, ka administratīvās valsts konkurences iestādes var vai nu pašas savā izpildes procedūrā ar lēmumu uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām uzlikt, vai pieprasīt, lai tiem tiesvedībā, kas nav kriminālprocess, tiktu uzlikti efektīvi, samērīgi un atturoši naudas sodi par LESD 101. vai 102. panta tīšu vai aiz nolaidības izdarītu pārkāpumu.

2. Dalībvalstis vismaz nodrošina, ka administratīvās valsts konkurences iestādes var vai nu pašas savā izpildes procedūrā ar lēmumu uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām uzlikt, vai pieprasīt, lai tiem tiesvedībā, kas nav kriminālprocess, tiktu uzlikti efektīvi, samērīgi un atturoši naudas sodi. Šādus naudas sodus nosaka proporcionāli to kopējam apgrozījumam pasaulē, ja tiši vai aiz nolaidības:

- a) tie nepakļaujas inspekcijai, kā minēts 6. panta 2. punktā;
- b) ir bojāti 6. panta 1. punkta d) apakšpunktā minētie aizzīmigojumi, kurus uzlikušas amatpersonas vai citas pavadošās personas, ko pilnvarojušas vai iecēlušas valsts konkurences iestādes;
- c) tie, atbildot uz 6. panta 1. punkta e) apakšpunktā minēto jautājumu, dod nepatiesu vai maldinošu atbildi vai nedod vai atsakās dot pilnīgu atbildi;
- d) tie, atbildot uz 8. pantā minēto pieprasījumu, sniedz nepatiesu, maldinošu vai nepilnīgu informāciju vai attiecīgo informāciju neiesniedz noteiktajā termiņā;
- e) tie neierodas uz 9. pantā minēto iztaujāšanu;
- f) tie nepilda 10., 11. un 12. pantā minētos lēmumus.

3. Dalībvalstis nodrošina, lai 1. un 2. punktā minētās procedūras ļautu uzlikt efektīvus, samērīgus un atturošus naudas sodus.

4. Šis pants neskar valsts tiesību aktus, kas ļauj kriminālprocesā uzlikt sankcijas, ar noteikumu, ka šādu tiesību aktu piemērošana neietekmē efektīvu un vienveidīgu LESD 101. un 102. panta izpildi.

5. Dalībvalstis nodrošina, ka, lai uzliktu naudas sodus mātesuzņēmumiem un uzņēmumu juridisko un ekonomisko tiesību un saistību pārņēmējiem, tiek piemērots uzņēmuma jēdziens.

14. pants

Naudas soda aprēķināšana

1. Dalībvalstis nodrošina, lai valsts konkurences iestādes, nosakot naudas soda apmēru, kas jāuzliek par LESD 101. vai 102. panta pārkāpumu, ņemtu vērā gan pārkāpuma smagumu, gan tā ilgumu.

2. Dalībvalstis nodrošina, lai valsts konkurences iestādes, nosakot tā naudas soda apmēru, kas jāuzliek par LESD 101. vai 102. panta pārkāpumu, apsver atlīdzinājumu, kas samaksāts pēc strīda izšķiršanas vienošanās ceļā saskaņā ar Direktīvas 2014/104/ES 18. panta 3. punktu.

3. Dalībvalstis nodrošina, lai, ja LESD 101. vai 102. panta pārkāpuma gadījumā uzņēmumu apvienībai naudas sods tiek uzlikts, ņemot vērā tās dalībnieku apgrozījumu, un apvienība nav maksātspējīga, tai būtu pienākums no saviem dalībniekiem prasīt naudas soda summas segšanai nepieciešamās iemaksas.

4. Dalībvalstis nodrošina, lai, ja valsts kompetento iestāžu noteiktajā laikposmā uzņēmumu apvienībai netiek pilnībā veiktas 3. punktā minētās iemaksas, valsts konkurences iestādes varētu prasīt, ka naudas sodu tieši samaksā jebkurš no tiem uzņēmumiem, kuru pārstāvji bija apvienības lēmējstruktūru locekļi. Lai nodrošinātu soda naudas maksājumu pilnā apmērā, pēc tam, kad valsts konkurences iestādes pieprasīja šādiem uzņēmumiem maksājumu, tās var arī prasīt, lai naudas soda nesamaksāto summu samaksātu jebkuri apvienības dalībnieki, kas darbojās tirgū, kurā tika izdarīts pārkāpums. Tomēr maksājums saskaņā ar šo punktu netiek prasīts no tiem uzņēmumiem, kuri pierāda, ka tie neīstenoja apvienības lēmumu, ar ko tika izdarīts pārkāpums, un vai nu nezināja par tā esamību, vai pirms izmeklēšanas sākuma aktīvi distancējās no tā.

15. pants

Naudas soda maksimālais apmērs

1. Dalībvalstis nodrošina, lai maksimālais naudas sods, ko valsts konkurences iestādes var uzlikt katram uzņēmumam vai uzņēmumu apvienībai, kas piedalījies(-usies) LESD 101. vai 102. panta pārkāpumā, būtu ne mazāks kā 10 % no uzņēmuma vai uzņēmumu apvienības kopējā apgrozījuma pasaulē uzņēmējdarbības gadā pirms 13. panta 1. punktā minētā lēmuma pieņemšanas.

2. Ja uzņēmumu apvienības pārkāpums ir saistīts ar tās dalībnieku darbībām, naudas soda maksimālais apmērs netiek noteikts mazāks kā 10 % no summas, kuru veido katra tā dalībnieka kopējais apgrozījums pasaulē, kurš darbojas tirgū, ko ietekmējis apvienības pārkāpums. Tomēr katra uzņēmuma finansiālā atbildība attiecībā uz naudas soda samaksu nepārsniedz maksimālo apmēru, kas noteikts saskaņā ar 1. punktu.

16. pants

Periodiski soda maksājumi

1. Dalībvalstis nodrošina, ka administratīvās valsts konkurences iestādes var ar lēmumu uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām uzlikt efektīvus, samērīgus un atturošus periodiskus soda maksājumus. Šādus periodiskus soda maksājumus nosaka proporcionāli šādu uzņēmumu vai uzņēmumu apvienību vidējam dienas kopējam apgrozījumam pasaulē iepriekšējā uzņēmējdarbības gadā par katru dienu, kas seko pēc termiņa, kurš noteikts ar minēto lēmumu, lai panāktu, ka minētie uzņēmumi vai uzņēmumu apvienības vismaz:

- a) atbildot uz 8. pantā minēto pieprasījumu, sniedz pilnīgu un patiesu informāciju;
- b) ierodas uz 9. pantā minēto iztaujāšanu.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka valsts konkurences iestādes var ar lēmumu uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām uzlikt efektīvus, samērīgus un atturošus periodiskus soda maksājumus. Šādus periodiskus soda maksājumus nosaka proporcionāli šādu uzņēmumu vai uzņēmumu apvienību vidējam dienas kopējam apgrozījumam pasaulē iepriekšējā uzņēmējdarbības gadā par katru dienu, kas seko pēc termiņa, kurš noteikts ar minēto lēmumu, lai panāktu, ka tie vismaz:

- a) pakļaujas inspekcijai, kā minēts 6. panta 2. punktā;
- b) pilda 10., 11. un 12. pantā minētos lēmumus.

VI NODAĻA

IECIETĪBAS PROGRAMMAS ATTIECĪBĀ UZ SLEPENAJIEM KARTELĒM

17. pants

Atbrīvojums no naudas soda

1. Dalībvalstis nodrošina, lai valsts konkurences iestādes būtu ieviesušas iecietības programmas, saskaņā ar kurām šīs iestādes var atbrīvot uzņēmumus no naudas soda, ja tie informē par savu dalību slepenā kartelī. Tas neskar valsts konkurences iestādes, kas izveido iecietības programmas attiecībā uz citiem pārkāpumiem, kas nav slepenie kartelī, vai iecietības programmas, kas tām ļauj fiziskām personām piešķirt atbrīvojumu no naudas soda.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka atbrīvojums no naudas soda tiek piešķirts vienīgi tad, ja pieteikuma iesniedzējs:

- a) atbilst 19. pantā paredzētajiem nosacījumiem;
- b) informē par savu dalību slepenā kartelī; un
- c) ir pirmais, kurš iesniedz pierādījumus, kas:
 - i) brīdī, kad valsts konkurences iestāde saņem pieteikumu, paver tai iespēju attiecībā uz slepeno karteli veikt mērķtiecīgu inspekciju, ar noteikumu, ka valsts konkurences iestādes rīcībā vēl nebija pietiekamu pierādījumu šādas inspekcijas veikšanai un tā vēl nav veikusi šādu inspekciju; vai
 - ii) kā uzskata valsts konkurences iestāde, ir pietiekami, lai tā konstatētu pārkāpumu, uz kuru attiecas iecietības programma, ar noteikumu, ka iestādes rīcībā vēl nebija pietiekamu pierādījumu šā pārkāpuma konstatēšanai un ka attiecībā uz šo slepeno karteli kāds cits uzņēmums jau nav kvalificējies atbrīvojumam no naudas soda saskaņā ar i) punktu.

3. Dalībvalstis nodrošina, lai atbrīvojumu no naudas soda būtu tiesīgi saņemt visi uzņēmumi, izņemot tos, kas ir veikuši pasākumus, lai piespiestu citus uzņēmumus pievienoties slepenā kartelī vai tajā palikt.

4. Dalībvalstis nodrošina, lai valsts konkurences iestādes informētu pieteikuma iesniedzēju par to, vai tam ir piešķirts nosacīts atbrīvojums no naudas soda vai nav. Pieteikuma iesniedzējs var prasīt, lai valsts konkurences iestāde to rakstiski informētu par pieteikuma izskatīšanas rezultātu. Gadījumā, ja valsts konkurences iestāde noraida pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda, attiecīgais pieteikuma iesniedzējs var prasīt, lai minētā valsts konkurences iestāde izskatītu tā pieteikumu kā pieteikumu par naudas soda samazināšanu.

18. pants

Naudas soda samazināšana

1. Dalībvalstis nodrošina, lai valsts konkurences iestādes būtu ieviesušas iecietības programmas, kuras tām ļauj samazināt naudas sodu uzņēmumiem, kuri nekvalificējas atbrīvojumam no naudas soda. Tas neskar valsts konkurences iestādes, kas izveido iecietības programmas attiecībā uz citiem pārkāpumiem, kas nav slepenie karteli, vai iecietības programmas, kas tām ļauj fiziskām personām piešķirt naudas soda samazinājumu.
2. Dalībvalstis nodrošina, lai naudas soda samazinājums tiktu piešķirts vienīgi tad, ja pieteikuma iesniedzējs:
 - a) izpilda 19. pantā paredzētos nosacījumus;
 - b) informē par savu dalību slepenā kartelī; un
 - c) iesniedz tādus pierādījumus par iespējamo slepenu karteli, kuriem ir būtiska pievienotā vērtība tāda pārkāpuma pierādīšanā, uz ko attiecas iecietības programma, salīdzinājumā ar tiem pierādījumiem, kas pieteikuma iesniegšanas brīdī jau ir valsts konkurences iestādes rīcībā.
3. Dalībvalstis nodrošina, lai gadījumā, ja pieteikuma iesniedzējs iesniedz nepārprotamus pierādījumus, kurus valsts konkurences iestāde izmanto papildu faktu pierādīšanai, kuru rezultātā tiek noteikti lielāki naudas sodi salīdzinājumā ar naudas sodiem, kas slepenā karteļa dalībniekiem būtu uzlikti pretējā gadījumā, valsts konkurences iestāde neņemtu vērā šādus papildu faktus, nosakot jebkādu naudas sodu, kas tiek uzlikts naudas soda samazinājuma pieteikuma iesniedzējam, kas nodrošināja šādu pierādījumu.

19. pants

Iecietības programmas vispārīgie nosacījumi

Dalībvalstis nodrošina, lai kvalificētos iecietības programmas piemērošanai attiecībā uz dalību slepenos kartelos, pieteikuma iesniedzējam ir jāatbilst šādiem nosacījumiem:

- a) tas būtu izbeidzis iesaistīties iespējamajā slepenajā kartelī vēlākais tūlīt pēc iecietības pieteikuma iesniegšanas, izņemot gadījumus, kad kompetentā valsts konkurences iestāde uzskata, ka turpmāka līdzdalība kartelī ir pamatoti nepieciešama izmeklēšanas integritātes saglabāšanai;
- b) tas patiesi, pilnībā, nepārtraukti un nekavējoties sadarbotos ar valsts konkurences iestādi no pieteikuma iesniegšanas brīža līdz brīdim, kad šī iestāde slēdz izpildes procedūru attiecībā uz visām izmeklēšanas procedūras pusēm, pieņemot lēmumu, vai citādi izbeidz savu izpildes procedūru; šāda sadarbība cita starpā paredz:
 - i) nekavējoties sniegt valsts konkurences iestādei visu to noderīgo informāciju un pierādījumus par iespējamo slepeno karteli, kas nonāk pieteikuma iesniedzēja rīcībā vai ir tam pieejami, jo īpaši:
 - pieteikuma iesniedzēja nosaukums un adrese,
 - visu to pārējo uzņēmumu nosaukumi, kuri piedalās vai piedalījās iespējamā slepenā karteļa darbībā,
 - sīks iespējamā slepenā karteļa apraksts, tostarp skartie produkti, skartās teritorijas un iespējamā slepenā karteļa darbības ilgums un veids,
 - informācija par visiem agrāk iesniegtajiem vai iespējamiem turpmākiem iecietības pieteikumiem jebkurām citām konkurences iestādēm vai trešo valstu konkurences iestādēm saistībā ar iespējamo slepeno karteli;
 - ii) atrasties valsts konkurences iestādes rīcībā, lai atbildētu uz jebkuru pieprasījumu, kas var palīdzēt noskaidrot attiecīgos faktus;
 - iii) nodrošināt, lai direktori, vadītāji un citi darbinieki būtu pieejami iztaujāšanai valsts konkurences iestādē un pielikt samērīgas pūles, lai bijušie direktori, vadītāji un citi darbinieki būtu pieejami iztaujāšanai valsts konkurences iestādē;
 - iv) neiznīcināt, neviltot un neslēpt noderīgo informāciju vai pierādījumus; un
 - v) neizpaust iecietības pieteikuma iesniegšanas faktu un jebko no iecietības pieteikuma satura, iekams valsts konkurences iestāde ir formulējusi iebildumus izpildes procedūrā, izņemot, ja panākta citāda vienošanās; un

- c) laikā, kad tas apsver iesniegt iecietības pieteikumu attiecīgajai valsts konkurences iestādei, tas nedrīkst būt:
- i) iznīcinājis, viltojis vai slēpis pierādījumus par iespējamo slepeno karteli; vai
 - ii) izpaudis plānotā pieteikuma iesniegšanas faktu vai kaut ko no plānotā pieteikuma satura nevienam, kā vien citām konkurences iestādēm vai trešo valstu konkurences iestādēm.

20. pants

Saskaņā ar iecietības programmu sniegto liecību forma

1. Dalībvalstis nodrošina to, lai pieteikuma iesniedzējiem būtu iespēja saskaņā ar iecietības programmu sniegtās liecības attiecībā uz pilniem vai kopsavilkuma pieteikumiem sniegt rakstveidā un lai valsts konkurences iestāžu rīcībā arī būtu sistēma, kura dod iespēju šādas liecības pieņemt vai nu mutiski, vai ar citiem līdzekļiem, kas dod iespēju, ka pieteikuma iesniedzēji šādas sniegtās liecības neiegūst savā rīcībā, pārziņā vai uzraudzībā.
2. Pēc pieteikuma iesniedzēja pieprasījuma valsts konkurences iestāde rakstiski apliecina pilno vai kopsavilkuma iecietības pieteikumu saņemšanu, norādot saņemšanas datumu un laiku.
3. Pieteikuma iesniedzējiem ir iespēja saskaņā ar iecietības programmu sniegt liecības saistībā ar pilnajiem vai kopsavilkuma pieteikumiem attiecīgās valsts konkurences iestādes dalībvalsts oficiālajā valodā vai vienā no tās oficiālajām valodām, vai citā Savienības oficiālajā valodā, par kuru panākta divpusēja vienošanās starp valsts konkurences iestādi un pieteikuma iesniedzēju.

21. pants

Atzīmes attiecībā uz pieteikumiem par atbrīvojumu no naudas soda

1. Dalībvalstis nodrošina to, ka uzņēmumiem, kas vēlas iesniegt pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda, – ja viņi tā pieprasa – var sākumā piešķirt vietu rindā uz iecietības programmu uz laikposmu, ko katrā atsevišķā gadījumā noteikusi valsts konkurences iestāde, lai pieteikuma iesniedzējs savāktu nepieciešamo informāciju un pierādījumus, kas atbilst attiecīgajam pierādījumu līmenim atbrīvojumam no naudas soda.
 2. Dalībvalstis nodrošina, lai valsts konkurences iestādēm būtu rīcības brīvība attiecībā uz to, vai apmierināt pieprasījumu, ievērojot 1. punktu.
- Uzņēmums, kas iesniedz šādu pieprasījumu, sniedz informāciju, ja tāda ir pieejama, valsts konkurences iestādei, piemēram, šādu:
- a) pieteikuma iesniedzēja nosaukums un adrese;
 - b) pamats bažām, kas lika iesniegt pieprasījumu;
 - c) visu to pārējo uzņēmumu nosaukumi, kuri piedalās vai piedalījās iespējamā slepenā karteļa darbībā;
 - d) skartie produkti un teritorijas;
 - e) iespējamā slepenā karteļa darbības ilgums un raksturs;
 - f) informācija par jebkādiem agrāk iesniegtajiem vai iespējamiem turpmākiem iecietības pieteikumiem jebkurām citām valstu konkurences iestādēm vai trešās valsts konkurences iestādēm saistībā ar iespējamo slepeno karteli.
3. Dalībvalstis nodrošina, lai jebkura informācija un pierādījumi, kurus pieteikuma iesniedzējs iesniedzis saskaņā ar 1. punktu noteiktajā termiņā, tiktu uzskatīti par iesniegtiem sākotnējā pieprasījuma iesniegšanas laikā.
 4. Pieteikuma iesniedzējam ir iespēja iesniegt pieprasījumu, ievērojot 1. punktu, attiecīgās valsts konkurences iestādes dalībvalsts oficiālajā valodā vai vienā no tās oficiālajām valodām, vai citā Savienības oficiālajā valodā, par kuru panākta divpusēja vienošanās starp valsts konkurences iestādi un pieteikuma iesniedzēju.
 5. Dalībvalstis var arī paredzēt iespēju uzņēmumiem, kuri vēlas iesniegt pieteikumu par naudas sodu samazināšanu, sākumā pieprasīt vietu rindā uz iecietības programmu.

22. pants

Kopsavilkuma pieteikumi

1. Dalībvalstis nodrošina, lai valsts konkurences iestādes pieņemtu kopsavilkuma pieteikumus no pieteikuma iesniedzējiem, kuri attiecībā uz to pašu iespējamo slepeno karteli ir pieteikušies Komisijā iecietības programmas piemērošanai, vai nu piesakoties uz atzīmi vai iesniedzot pilnu pieteikumu, ar noteikumu, ka minētie pieteikumi aptver vairāk nekā trīs dalībvalstis kā skartās teritorijas.

2. Kopsavilkuma pieteikumos iekļauj īsu aprakstu par katru no šādiem elementiem:
 - a) pieteikuma iesniedzēja nosaukums un adrese;
 - b) citu iespējamā slepenā karteļa dalībnieku nosaukumi;
 - c) skartie produkti un skartās teritorijas;
 - d) ilgums un iespējamā karteļa darbības raksturs;
 - e) dalībvalsts(-is), kurā(-ās) varētu atrasties iespējamā slepenā karteļa pierādījumi; un
 - f) informācija par jebkuriem citiem iepriekšējiem vai iespējamiem turpmākajiem iecietības pieteikumiem, kuri attiecībā uz iespējamo slepeno karteli iesniegti jebkurai citai konkurences iestādei vai trešās valsts konkurences iestādei.
3. Ja Komisija saņem pilnu pieteikumu un valsts konkurences iestādes saņem kopsavilkuma pieteikumus attiecībā uz iespējamo slepeno karteli, Komisija laikposmā, kamēr noskaidrojas, vai Komisija rīkosies attiecībā uz visu šo lietu vai tās daļu, ir galvenā iestāde saziņai ar pieteikuma iesniedzēju, jo īpaši sniedzot viņam norādījumus par to, kā jāveic jebkāda turpmāka iekšējā izmeklēšana. Šajā laikposmā Komisija pēc attiecīgo valsts konkurences iestāžu pieprasījuma informē tās par pašreizējo stāvokli.

Dalībvalstis nodrošina, lai valsts konkurences iestādes līdz brīdim, kad tās pieprasa iesniegt pilnu pieteikumu, ievērojot 5. punktu, varētu pieteikuma iesniedzējam pieprasīt specifiskus skaidrojumus tikai par elementiem, kas izklāstīti 2. punktā.

4. Dalībvalstis nodrošina, lai valsts konkurences iestādes, kas saņem kopsavilkuma pieteikumus, to saņemšanas brīdī pārbaudītu, vai par to pašu iespējamo slepeno karteli tās no cita pieteikuma iesniedzēja jau nav saņēmušas kopsavilkuma pieteikumu vai pilnu pieteikumu. Ja valsts konkurences iestāde nav saņēmusi šādu pieteikumu no cita pieteikuma iesniedzēja un uzskata, ka kopsavilkuma pieteikums izpilda 2. punkta prasības, tā attiecīgi informē pieteikuma iesniedzēju.

5. Dalībvalstis nodrošina – kolīdz Komisija ir informējusi attiecīgās valsts konkurences iestādes, ka tā attiecībā uz visu lietu vai tās daļu neplāno rīkoties, pieteikuma iesniedzējiem tiek dota iespēja iesniegt pilnus pieteikumus attiecīgajām valsts konkurences iestādēm. Vienīgi izņēmuma apstākļos, kad tas ir obligāti nepieciešams lietu nošķiršanai vai lietu sadalei, valsts konkurences iestāde var pieprasīt pieteikuma iesniedzējam iesniegt pilnu pieteikumu, pirms Komisija ir informējusi attiecīgās valsts konkurences iestādes, ka tā attiecībā uz visu lietu vai tās daļu neplāno rīkoties. Valsts konkurences iestādēm ir pilnvaras noteikt saprātīgu termiņu, kurā pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz pilnais pieteikums kopā ar attiecīgajiem pierādījumiem un informāciju. Tas neskar pieteikuma iesniedzēja tiesības agrākā posmā brīvprātīgi iesniegt pilnu pieteikumu.

6. Dalībvalstis nodrošina – ja pieteikuma iesniedzējs valsts konkurences iestādes norādītajā laikposmā saskaņā ar 5. punktu iesniedz pilno pieteikumu, tiks uzskatīts, ka pilnais pieteikums ir iesniegts kopsavilkuma pieteikuma iesniegšanas laikā, ar noteikumu, ka kopsavilkuma pieteikums aptver to(s) pašu(s) skarto(s) produktu(s) un teritoriju(-as), kā arī to pašu iespējamā slepenā karteļa darbības ilgumu kā Komisijai iesniegtais iecietības pieteikums, kas var būt ticis atjaunināts.

23. pants

Mijiedarbība starp pieteikumiem par atbrīvojumu no naudas soda un fiziskām personām piemērojamajām sankcijām

1. Dalībvalstis nodrošina, lai konkurences iestādēm iesniegto pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda iesniedzēju esošie un bijušie direktori, vadītāji un citi darbinieki būtu pilnā mērā aizsargāti pret sankcijām, ko saistībā ar to iesaisti slepenajā kartelī, uz kuru attiecas pieteikums par atbrīvojumu no naudas soda, piemēro administratīvajā procedūrā un tiesvedībā, kas nav kriminālprocess, par tādu valsts tiesību aktu pārkāpumiem, kuriem galvenokārt pamatā ir tādi paši mērķi kā LESD 101. pantam, ja:
 - a) uzņēmuma pieteikums par atbrīvojumu no naudas soda, kas iesniegts konkurences iestādei, kura izskata lietu, atbilst 17. panta 2. punkta b) un c) apakšpunktā noteiktajām prasībām;
 - b) minētie esošie un bijušie direktori, vadītāji un citi darbinieki šajā sakarā aktīvi sadarbojas ar konkurences iestādi, kas izskata konkrēto lietu; un
 - c) uzņēmuma pieteikums par atbrīvojumu no naudas soda ir iesniegts pirms tam, kad dalībvalstu kompetentās iestādes bija informējušas minētos esošos un bijušos direktorus, vadītājus un citus darbiniekus par procedūrām, kuru rezultātā piemērotas šajā punktā minētās sankcijas.

2. Dalībvalstis nodrošina, lai konkurences iestādēm iesniegto pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda iesniedzēju esošie un bijušie direktori, vadītāji un citi darbinieki būtu pilnā mērā aizsargāti pret sankcijām, ko saistībā ar to iesaisti slepenajā kartelī, uz kuru attiecas pieteikums par atbrīvojumu no naudas soda, piemēro kriminālprocesā par tādu valsts tiesību aktu pārkāpumiem, kuriem galvenokārt pamatā ir tādi paši mērķi kā LESD 101. pantam, ja tie izpilda nosacījumus, kas izklāstīti 1. punktā, un aktīvi sadarbojas ar kompetento kriminālvajāšanas iestādi. Ja nosacījums par sadarbību ar kompetento kriminālvajāšanas iestādi nav izpildīts, minētā kompetentā kriminālvajāšanas iestāde var pāriet pie izmeklēšanas.

3. Lai nodrošinātu atbilstību esošajiem savu tiesību sistēmu pamatprincipiem, atkāpjoties no 2. punkta, dalībvalstis var paredzēt, ka kompetentās iestādes kriminālprocesā var nepiemērot sankcijas vai tikai mīkstināt piemērojamo sankciju tiktāl, ciktāl 2. punktā minēto personu ieguldījums slepenā kartelja atklāšanā un izmeklēšanā ir lielāks par interesi veikt pret minētajām personām kriminālvajāšanu un/vai piemērot tām sankcijas.

4. Lai 1., 2. un 3. punktā minētā aizsardzība varētu darboties situācijās, kad ir iesaistīta vairāk nekā viena jurisdikcija, dalībvalstis paredz, ka tad, ja kompetentā sankciju piemērošanas vai kriminālvajāšanas iestāde ir citā jurisdikcijā nekā lietas izskatītājas konkurences iestādes jurisdikcija, vajadzīgo saziņu starp tām nodrošina kompetentās sankciju piemērošanas vai kriminālvajāšanas iestādes jurisdikcijas valsts konkurences iestāde.

5. Šis pants neskar to cietušo tiesības, kuriem ir nodarīts kaitējums, ko izraisījis konkurences tiesību aktu pārkāpums, prasīt pilnu atlīdzinājumu par minēto kaitējumu saskaņā ar Direktīvu 2014/104/ES.

VII NODAĻA

SAVSTARPĒJĀ PALĪDZĪBA

24. pants

Valsts konkurences iestāžu sadarbība

1. Dalībvalstis nodrošina, lai gadījumos, kad administratīvās valsts konkurences iestādes saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1/2003 22. pantu veic inspekciju vai iztaujāšanu citu valsts konkurences iestāžu vārdā un uzdevumā, amatpersonām un citām pavadošajām personām, ko pilnvarojusi vai iecēlusi pieprasījuma iesniedzēja valsts konkurences iestāde, būtu ļauts piedalīties un aktīvi palīdzēt pieprasījuma saņēmējai valsts konkurences iestādei – pieprasījuma saņēmējas valsts konkurences iestādes amatpersonu uzraudzībā – inspekcijā vai iztaujāšanā, kad pieprasījuma saņēmēja valsts konkurences iestāde īsteno šīs direktīvas 6., 7. un 9. pantā minētās pilnvaras.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka administratīvās valsts konkurences iestādes ir pilnvarotas to teritorijā īstenot pilnvaras, kas minētas šīs direktīvas 6. līdz 9. pantā, saskaņā ar to valsts tiesību aktiem citu valsts konkurences iestāžu vārdā un uzdevumā, lai konstatētu, vai no uzņēmumu vai uzņēmumu apvienību puses nav bijusi rīcība, kas neatbilst pieprasījuma iesniedzējas valsts konkurences iestādes izmeklēšanas pasākumiem un lēmumiem, kas minēti šīs direktīvas 6. pantā un 8. līdz 12. pantā. Pieprasījuma iesniedzējai valsts konkurences iestādei un pieprasījuma saņēmējai valsts konkurences iestādei ir pilnvaras apmainīties ar informāciju un to izmantot par pierādījumu šim nolūkam, ievērojot garantijas, kas noteiktas Regulas (EK) Nr. 1/2003 12. pantā.

25. pants

Sākotnējo iebildumu un citu dokumentu paziņošanas pieprasījumi

Neskarot jebkāda cita veida paziņojumus, ko pieprasījuma iesniedzēja iestāde sniegusi saskaņā ar tās dalībvalstī spēkā esošajiem noteikumiem, dalībvalstis nodrošina, lai pēc pieprasījuma iesniedzējas iestādes pieprasījuma pieprasījuma saņēmēja iestāde adresētam pieprasījuma iesniedzējas iestādes vārdā paziņotu:

- a) visus sākotnējos iebildumus par LESD 101. vai 102. panta iespējamo pārkāpumu un visus lēmumus, ar ko minētos pantus piemēro;
- b) jebkuru citu procesuālu aktu, kas pieņemts saistībā ar izpildes procedūru un kas būtu jāpaziņo saskaņā ar valsts tiesību aktiem; un
- c) jebkādu citu attiecīgus dokumentus, kas saistīti ar LESD 101. vai 102. panta piemērošanu, tostarp dokumentus, kuri attiecas uz lēmumu par naudas sodiem vai periodiskajiem soda maksājumiem izpildi.

26. pants

Lēmumu par naudas sodiem vai periodiskajiem soda maksājumiem izpildes pieprasījumi

1. Dalībvalstis nodrošina, lai pēc pieprasījuma iesniedzējas iestādes pieprasījuma saņēmēja iestāde izpildītu lēmumus par naudas sodiem vai periodiskajiem soda maksājumiem, kurus saskaņā ar 13. un 16. pantu pieņēmusi pieprasījuma iesniedzēja iestāde. Šo noteikumu piemēro tikai tiktāl, ciktāl pieprasījuma iesniedzēja iestāde pēc tam, kad tā ir pielikusi samērīgas pūles savā teritorijā, ir pārliecinājusies, ka uzņēmumam vai uzņēmumu apvienībai, pret kuru ir izpildāms naudas sods vai periodiskais soda maksājums, nav pietiekamu aktīvu pieprasījuma iesniedzējas iestādes dalībvalstī, lai varētu panākt šāda naudas soda vai periodiskā soda maksājuma piedziņu.

2. Attiecībā uz gadījumiem, ko neaptver šā panta 1. punkts, jo īpaši gadījumiem, kad uzņēmums vai uzņēmumu apvienība, pret kuru ir izpildāms naudas sods vai periodiskais soda maksājums, neveic uzņēmējdarbību pieprasījuma iesniedzējas iestādes dalībvalstī, dalībvalstīm būtu jāparedz, ka pieprasījuma saņēmēja iestāde – ja pieprasījuma iesniedzēja iestādes to pieprasa – var izpildīt lēmumus par naudas sodiem vai periodiskajiem soda maksājumiem, ko saskaņā ar 13. un 16. pantu pieņēmusi pieprasījuma iesniedzēja iestāde.

Šā punkta nolūkos nepiemēro 27. panta 3. punkta d) apakšpunktu.

3. Pieprasījuma iesniedzēja iestāde var pieprasīt tikai galīga lēmuma izpildi.

4. Jautājumus, kas attiecas uz noilguma termiņiem naudas sodu vai periodisko soda maksājumu izpildes panākšanai, reglamentē pieprasījuma iesniedzējas iestādes dalībvalsts tiesību akti.

27. pants

Sadarbības vispārīgie principi

1. Dalībvalstis nodrošina, lai 25. un 26. pantā minētos pieprasījumus izpildītu pieprasījuma saņēmēja iestāde saskaņā ar pieprasījuma saņēmējas iestādes dalībvalsts tiesību aktiem.

2. Pieprasījumus, kas minēti 25. un 26. pantā, bez liekas kavēšanās izpilda ar vienota instrumenta palīdzību, kam pievienota paziņojamā vai izpildāmā akta kopija. Šādā vienotā instrumentā norādīts:

- a) adresāta vārds, uzvārds vai nosaukums, zināmā adrese, un jebkādi cita adresāta identificēšanai noderīga informācija;
- b) attiecīgo faktu un apstākļu kopsavilkums;
- c) pievienotās paziņojamā vai izpildāmā akta kopijas kopsavilkums;
- d) pieprasījuma saņēmējas iestādes nosaukums, adrese un cita kontaktinformācija; un
- e) laikposms, kurā būtu jāveic paziņošana vai izpilde, piemēram, likumā noteiktie termiņi vai noilguma termiņi.

3. Attiecībā uz pieprasījumiem, kas minēti 26. pantā, papildus šā panta 2. punktā izklāstītajām prasībām vienotajā instrumentā norāda:

- a) informāciju par lēmumu, kas ļauj veikt izpildi pieprasījuma iesniedzējas iestādes dalībvalstī;
- b) dienu, kad lēmums kļuva galīgs;
- c) naudas soda vai periodiskā soda maksājuma apmēru; un
- d) informāciju, kas liecina par samērīgajiem pūliņiem, ko pieprasījuma iesniedzēja iestāde pielikusi, lai izpildītu lēmumu savā teritorijā.

4. Vienotais instruments, kas ļauj pieprasījuma saņēmējai iestādei veikt izpildi, ir vienīgais pamats izpildes pasākumiem, ko veic pieprasījuma saņēmēja iestāde, ar nosacījumu, ka ir izpildītas 2. punkta prasības. Tam nav nepieciešama nekāda atzīšanas, papildināšanas vai aizstāšanas darbība pieprasījuma saņēmējas iestādes dalībvalstī. Pieprasījuma saņēmēja iestāde veic visus vajadzīgos pasākumus, lai šo pieprasījumu izpildītu, izņemot, ja tā atsaucas uz 6. punktu.

5. Pieprasījuma iesniedzēja iestāde nodrošina, lai vienotais instruments tiktu nosūtīts pieprasījuma saņēmējai iestādei pieprasījuma saņēmējas iestādes dalībvalsts oficiālajā valodā vai vienā no tās oficiālajām valodām, izņemot, ja pieprasījuma saņēmēja iestāde un pieprasījuma iesniedzēja iestāde katrā gadījumā atsevišķi divpusēji vienojas, ka vienotais instruments var tikt nosūtīts jebkurā citā valodā. Ja to prasa pieprasījuma saņēmējas iestādes dalībvalsts tiesību akti, pieprasījuma iesniedzēja iestāde nodrošina paziņojamā akta vai lēmuma, kas ļauj panākt naudas soda vai periodiskā soda maksājuma izpildi, tulkojumu pieprasījuma saņēmējas iestādes dalībvalsts oficiālajā valodā vai vienā no tās oficiālajām valodām. Tas neskar pieprasījuma saņēmējai un pieprasījuma iesniedzējai iestādei katrā gadījumā atsevišķi divpusēji vienoties, ka šāds tulkojums var tikt sniegts kādā citā valodā.

6. Pieprasījuma saņēmējai iestādei nav pienākuma izpildīt pieprasījumu, kas minēts 25. vai 26. pantā, ja:
- a) pieprasījums neatbilst šā panta prasībām; vai
 - b) pieprasījuma saņēmēja iestāde spēj pierādīt, ka ir pamatots iemesls, parādot, kā pieprasījuma izpilde būtu klaji pretrunā sabiedriskajai kārtībai dalībvalstī, kurā pieprasīts veikt izpildi.

Ja pieprasījuma saņēmēja iestāde plāno noraidīt 25. vai 26. pantā minēto palīdzības pieprasījumu vai prasa papildu informāciju, tā sazinās ar pieprasījuma iesniedzēju iestādi.

7. Dalībvalstis nodrošina – ja pieprasījuma saņēmēja iestāde to pieprasa, pieprasījuma iesniedzēja iestāde sedz visas saprātīgās papildu izmaksas pilnā apmērā, tostarp tulkošanas, darbaspēka un administratīvās izmaksas, saistībā ar veiktajām darbībām, kas minētas 24. vai 25. pantā.

8. Pieprasījuma saņēmēja iestāde var pilnā apmērā atgūt 26. pantā minēto darbību veikšanā radītās izmaksas no naudas sodiem vai periodiskajiem soda maksājumiem, ko tā ir iekasējusi pieprasījuma iesniedzējas iestādes vārdā, tostarp tulkošanas, darbaspēka un administratīvās izmaksas. Ja pieprasījuma saņēmējai iestādei neizdodas iekasēt naudas sodus vai periodiskos soda maksājumus, tā var prasīt pieprasījuma iesniedzējai iestādei segt radītās izmaksas.

Dalībvalstis var brīvi noteikt, ka pieprasījuma saņēmēja iestāde var arī atgūt šādu lēmumu izpildē radītās izmaksas no uzņēmuma, pret kuru ir izpildāms naudas sods vai periodiskais soda maksājums.

Pieprasījuma saņēmēja iestāde atmaksājamās summas atgūst savas dalībvalsts valūtā atbilstoši tās tiesību aktiem, noteikumiem un administratīvajām procedūrām vai praksei minētajā dalībvalstī.

Pieprasījuma saņēmēja iestāde, ja nepieciešams, saskaņā ar tās valsts tiesību aktiem un praksi konvertē naudas sodus vai periodiskos soda maksājumus pieprasījuma saņēmējas iestādes dalībvalsts valūtā pēc valūtas maiņas kursa dienā, kad tika piemēroti naudas sodi vai periodiskie soda maksājumi.

28. pants

Strīdi par paziņošanas un lēmumu par naudas sodiem vai periodiskajiem soda maksājumiem izpildes pieprasījumiem

1. Strīdi ir pieprasījuma iesniedzējas iestādes dalībvalsts kompetento struktūru kompetencē, un tos reglamentē minētās dalībvalsts valsts tiesību akti, ja tie ir par to, vai:
- a) ir likumīgs pieprasījuma iesniedzējas iestādes saskaņā ar 25. pantu paziņojamais akts vai saskaņā ar 26. pantu izpildāmais lēmums par naudas sodiem vai periodiskajiem soda maksājumiem; un
 - b) ir likumīgs vienotais instruments, kas ļauj veikt izpildi pieprasījuma saņēmējas iestādes dalībvalstī.
2. Strīdi par pieprasījuma saņēmējas iestādes dalībvalstī veiktajiem izpildes pasākumiem vai pieprasījuma saņēmējas iestādes paziņojuma spēkā esamību ir pieprasījuma saņēmējas iestādes dalībvalsts kompetento struktūru kompetencē, un tos reglamentē minētās dalībvalsts tiesību akti.

VIII NODAĻA

NOILGUMA TERMIŅI

29. pants

Noteikumi par noilguma termiņiem attiecībā uz naudas sodu un periodisko soda maksājumu uzlikšanu

1. Dalībvalstis nodrošina, lai noilguma termiņu skaitīšana attiecībā uz valsts konkurences iestāžu veiktu naudas sodu vai periodisko soda maksājumu uzlikšanu saskaņā ar 13. un 16. pantu tiktu apturēta vai pārtraukta uz laiku, kamēr attiecībā uz pārkāpumu saistībā ar to pašu nolīgumu, apvienības lēmumu, saskaņoto darbību vai citām ar LESD 101. un 102. pantu aizliegtām darbībām noris izpildes procedūra citu dalībvalstu valsts konkurences iestādēs vai Komisijā.

Noilguma termiņa skaitīšanas apturēšana sākas vai noilguma termiņa skaitīšanas pārtraukšana notiek no brīža, kad pirmais oficiālais izmeklēšanas pasākums tiek paziņots vismaz vienam uzņēmumam, kas ir izpildes procedūras subjekts. To piemēro visiem uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām, kas piedalījušies pārkāpumā.

Apturēšana vai pārtraukšana beidzas dienā, kad attiecīgā konkurences iestāde noslēdz savu izpildes procedūru, pieņemot lēmumu, kas minēts šīs direktīvas 10., 12. vai 13. pantā, vai ievērojot Regulas (EK) Nr. 1/2003 7., 9. vai 10. pantu, vai ir secinājusi, ka tai nav nekāda pamata turpmāk rīkoties. Šādas apturēšanas vai pārtraukšanas ilgums neskar absolūtos noilguma termiņus, kas paredzēti valsts tiesību aktos.

2. Noilguma termiņu skaitīšanu attiecībā uz valsts konkurences iestādes veikto naudas sodu vai periodisko soda maksājumu uzlikšanu aptur vai pārtrauc tik ilgi, kamēr minētās valsts konkurences iestādes lēmums tiek izskatīts tiesvedībā pārsūdzības tiesā.

3. Komisija nodrošina, lai paziņojums par pirmo oficiālo izmeklēšanas pasākumu, kuru tā saņēmusi no valsts konkurences iestādes saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1/2003 11. panta 3. punktu, tiktu darīts pieejams pārējām valsts konkurences iestādēm Eiropas Konkurences tīklā.

IX NODAĻA

VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

30. pants

Administratīvo valsts konkurences iestāžu loma valstu tiesās

1. Dalībvalstis, kurās par iestādi, kas atbildīga par LESD 101. un 102. panta piemērošanu, ir norīkota gan administratīvā valsts konkurences iestāde, gan valsts konkurences tiesu iestāde, nodrošina, lai administratīvā valsts konkurences iestāde varētu tieši celt prasības valsts konkurences tiesu iestādē.

2. Tiktāl, ciktāl valsts tiesās noris tiesvedības, kas ir ierosinātas pret to valsts konkurences iestāžu pieņemtajiem lēmumiem, kuras īsteno šīs direktīvas IV nodaļā un 13. un 16. pantā minētās pilnvaras attiecībā uz LESD 101. vai 102. panta piemērošanu, tostarp šajā sakarā uzlikto naudas sodu un periodisku soda maksājumu izpildi, dalībvalstis nodrošina, lai administratīvā valsts konkurences iestāde būtu pilnībā tiesīga minētajās tiesvedībās piedalīties attiecīgi prokurora vai atbildētāja statusā un baudīt tādas pašas tiesības, kādas ir šādiem publiskiem šo tiesvedību dalībniekiem.

3. Administratīvā valsts konkurences iestāde ir pilnvarota ar tādām pašām tiesībām, kādas izklāstītas 2. punktā, iesniegt apelācijas sūdzības par:

- a) valsts tiesu nolēmumiem, kuros lemts par valsts konkurences iestāžu pieņemtiem lēmumiem attiecībā uz LESD 101. vai 102. panta piemērošanu, kā minēts šīs direktīvas IV nodaļā un 13. un 16. pantā, tostarp šajā sakarībā uzlikto naudas sodu un periodisko soda maksājumu izpildi; un
- b) valsts tiesu iestādes atteikumu piešķirt iepriekšēju atļauju veikt inspekciju, kas minēta šīs direktīvas 6. un 7. pantā, tiktāl, ciktāl šāda atļauja ir vajadzīga.

31. pants

Dalībnieku piekļuve lietas materiāliem un informācijas izmantošanas ierobežojumi

1. Dalībvalstis var noteikt – ja valsts konkurences iestāde pieprasa fiziskai personai sniegt informāciju, pamatojoties uz 6. panta 1. punkta e) apakšpunkta, 8. pantā vai 9. pantā minētajiem pasākumiem, minēto informāciju neizmanto par pierādījumu saistībā ar sankciju noteikšanu minētajai fiziskajai personai vai tās tuviem radniekiem.

2. Dalībvalstis nodrošina, lai valsts konkurences iestādes, to amatpersonas, darbinieki un citas personas, kas strādā minēto iestāžu uzraudzībā, neizpaustu informāciju, kas iegūta, pamatojoties uz šajā direktīvā minētajām pilnvarām un uz ko attiecas dienesta noslēpuma ievērošanas pienākums, ja vien šāda izpaušana nav atļauta saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

3. Dalībvalstis nodrošina, lai piekļuve saskaņā ar iecietības programmu sniegtajām liecībām vai izlīguma iesniegumiem tiktu piešķirta tikai dalībniekiem, kas ir attiecīgo procedūru subjekti, un vienīgi nolūkā izmantot savas aizstāvības tiesības.

4. Dalībvalstis nodrošina, lai dalībnieks, kas ieguvis piekļuvi valsts konkurences iestāžu izpildes procedūru lietas materiāliem, varētu izmantot no saskaņā ar iecietības programmu sniegtajām liecībām un izlīguma iesniegumiem iegūto informāciju vienīgi tad, ja tā ir nepieciešama, lai izmantotu savas aizstāvības tiesības tiesvedībās valsts tiesās tādos gadījumos, kas ir tieši saistīti ar lietu, kurā piešķirta piekļuve, un vienīgi tad, ja šādas tiesvedības attiecas uz:

- a) naudas soda, kuru valsts konkurences iestāde solidāri uzlikusi karteļa dalībniekiem, sadalījumu dalībnieku starpā; vai

- b) tāda lēmuma pārskatīšanu, kurā valsts konkurences iestāde konstatēja LESD 101. vai 102. panta vai valsts konkurences tiesību noteikumu pārkāpumu.
5. Dalībvalstis nodrošina, lai valsts tiesu tiesvedībā līdz brīdim, kad valsts konkurences iestāde ir slēgusi savu izpildes procedūru attiecībā uz visiem izmeklēšanas procedūras dalībniekiem, pieņemot 10. vai 12. pantā minēto lēmumu, vai citādi izbeigusi savu procedūru, izpildes procedūras dalībnieks neizmanto šādu kategoriju informāciju, ko tas ieguvis valsts konkurences iestādē norītošās izpildes procedūras gaitā:
- a) informācija, kuru citas fiziskās vai juridiskās personas sagatavojušas speciāli valsts konkurences iestādes izpildes procedūras vajadzībām;
- b) informācija, kuru valsts konkurences iestāde ir sagatavojusi un nosūtījusi dalībniekiem izpildes procedūras gaitā; un
- c) izlīguma iesniegumi, kas ir atsaukti.
6. Dalībvalstis nodrošina, lai valsts konkurences iestādes, ievērojot Regulas (EK) Nr. 1/2003 12. pantu, apmainītos ar saskaņā ar iecietības programmu sniegtajām liecībām vienīgi vai nu:
- a) ar pieteikuma iesniedzēja piekrišanu; vai
- b) tad, ja arī valsts konkurences iestāde, kas saņēmusi iecietības pieteikuma ietvaros sniegtās liecības, ir saņēmusi arī iecietības pieteikumu attiecībā uz to pašu pārkāpumu no tā paša pieteikuma iesniedzēja kā valsts konkurences iestāde, kas pārsūta saskaņā ar iecietības programmu sniegtās liecības, ar noteikumu, ka pārsūtīšanas brīdī pieteikuma iesniedzējs nevar atsaukt informāciju, ko tas iesniedzis valsts konkurences iestādei, kura saņem saskaņā ar iecietības programmu sniegtās liecības.
7. Forma, kādā, ievērojot 20. pantu, ir iesniegta saskaņā ar iecietības programmu sniegtas liecības, neietekmē šā panta 3.–6. punkta piemērošanu.

32. pants

Pierādījumu pieļaujamība valsts konkurences iestādēs

Dalībvalstis nodrošina, lai pierādīšanas līdzekļu veidos, kurus valsts konkurences iestāde pieļauj kā pierādījumus, būtu ietverti dokumenti, mutiski paziņojumi, elektroniskās ziņas, ieraksti un visi citi informāciju saturoši priekšmeti neatkarīgi no informācijas formas un tās datu nesēja veida.

33. pants

Eiropas Konkurences tīkla darbība

1. Izmaksas, kas Komisijai rodas saistībā ar Eiropas Konkurences tīkla centrālo informācijas sistēmu (Eiropas Konkurences tīkla sistēma) uzturēšanu un pilnveidi un saistībā ar sadarbību Eiropas Konkurences tīklā, sedz no Savienības vispārējā budžeta pieejamo apropriāciju robežās.
2. Eiropas Konkurences tīkls spēj attīstīt un attiecīgā gadījumā publicēt paraugprakses piemērus un ieteikumus tādos jautājumos kā neatkarība, resursi, pilnvaras, naudas sodi un savstarpējā palīdzība.

X NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

34. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas ir vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības, līdz 2021. gada 4. februārim. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to valsts tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

35. pants

Pārskatīšana

Līdz 2024. gada 12. decembrim Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs direktīvas transponēšanu un īstenošanu. Attiecīgā gadījumā Komisija var šo direktīvu pārskatīt un, ja nepieciešams, iesniegt leģislatīvā akta priekšlikumu.

36. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

37. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Strasbūrā, 2018. gada 11. decembrī

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
A. TAJANI

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
J. BOGNER-STRAUSS

Komisijas paziņojums

Komisija ņem vērā 11. panta redakciju, par ko vienojās Eiropas Parlaments un Padome, attiecībā uz pagaidu pasākumiem.

Pagaidu pasākumi var būt svarīgs instruments konkurences iestādēm, lai nodrošinātu, ka konkurencei netiek nodarīts kaitējums, kamēr notiek izmeklēšana.

Lai ļautu konkurences iestādēm efektīvāk reaģēt uz norisēm strauji mainīgajos tirgos, Komisija apņemas divu gadu laikā no šīs direktīvas transponēšanas dienas veikt analīzi par to, vai pastāv iespējas vienkāršot pagaidu pasākumus Eiropas Konkurences iestāžu tīklā. Analīzes rezultāti tiks iesniegti Eiropas Parlamentam un Padomei.

LABOJUMI

**Labojums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2019/26 (2019. gada 8. janvāris),
ar ko attiecībā uz Apvienotās Karalistes izstāšanos no Savienības papildina Savienības tipa
apstiprināšanas tiesību aktus**

(“Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis” L 8 I, 2019. gada 10. janvāris)

Uz vāka un 1. lappusē:

tekstu: “II Nelegislatīvi akti”

lasīt šādi: “I Legīslatīvi akti”.

ISSN 1977-0715 (elektroniskais izdevums)
ISSN 1725-5112 (papīra izdevums)

Eiropas Savienības Publikāciju birojs
2985 Luksemburga
LUKSEMBURGA

LV